

Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné obstarávanie podľa § 140 a orgán príslušný podľa § 167 ods. 2 písm. b) a podľa § 169 ods. 1 písm. d) a § 187h ods. 7 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci námietok uchádzača **XY** (ďalej len „navrhovateľ“), smerujúcich podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti vylúčeniu vo verejnom obstarávaní na predmet podlimitnej zákazky „Úprava Radôstky – protipovodňová ochrana v km 2.450 - 2.957 v k. ú. obce Radôstka - 3“<sup>1</sup>, vyhlásenej verejným obstarávateľom **Obec Radôstka**, Radôstka č. 51, 023 04 Radôstka, IČO: 00 314 226, zastúpeným spoločnosťou eBIZ Corp s.r.o., Lehotského 1, 811 06 Bratislava, IČO: 35 758 643 na základe splnomocnenia zo dňa 31. 05. 2021 (ďalej len „kontrolovaný“), vo Vestníku verejného obstarávania č. 186/2021 dňa 09. 08. 2021 pod značkou 40598 - WYP, vydáva toto

### **r o z h o d n u t i e :**

Úrad pre verejné obstarávanie námietky navrhovateľa **XY**, podľa § 175 ods. 3 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **zamieta**.

### **O d ô v o d n e n i e :**

1. Navrhovateľ prostredníctvom formulára zo dňa 16. 05. 2022 doručeného Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) toho istého dňa, doručil námietky v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu<sup>1</sup> smerujúce podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) proti vylúčeniu. Kontrolovanému boli doručené námietky navrhovateľa dňa 16. 05. 2022 v elektronickej podobe funkcionalitou informačného systému eZákazky (ďalej len „IS eZákazky“), prostredníctvom ktorého sa predmetné verejné obstarávanie realizuje.
2. Úrad uvádza, že dňa 31. 03. 2022 nadobudol účinnosť zákon č. 395/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
3. Podľa § 187h ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní postup zadávania zákazky a postup zadávania koncesie, pri ktorých bolo oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, oznámenie použité ako výzva na súťaž alebo výzva na predkladanie ponúk odoslané na uverejnenie do 30. marca 2022, sa dokončia podľa predpisov účinných do 30. marca 2022.
4. Podľa § 187h ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní v konaní začatom po 30. marci 2022, ktoré sa vzťahuje na verejné obstarávanie podľa odsekov 1 až 3, sa postupuje podľa predpisov

---

<sup>1</sup> Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

účinných do 30. marca 2022; to neplatí pre uloženie povinnosti podľa § 166 ods. 2 a 3, súčinnosť podľa § 167 ods. 7, vykonanie dohľadu v priestoroch verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8 podľa § 167 ods. 8, zníženie pokuty podľa § 182 ods. 9 a 10, uplynutie lehoty podľa § 173 ods. 14, nazeranie do spisu podľa § 173 ods. 16, zastavenie konania podľa § 174 ods. 1 písm. q), prepadnutie kaucie podľa § 172 ods. 5, uloženie povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 176 ods. 2, konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu úradu v konaní o preskúvanie úkonov kontrolovaného a pre konanie podľa § 177.

5. V zmysle § 187h ods. 1 a ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní úrad uvádza, že predmetné verejné obstarávanie bolo vyhlásené vo Vestníku verejného obstarávania č. 186/2021 dňa 09. 08. 2021 pod značkou 40598 - WYP, pričom predmetné oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania bolo odoslané dňa 06. 08. 2021 na uverejnenie, t. j. bolo odoslané na uverejnenie do 30. marca 2022, preto sa v tomto prípade postup zadávania zákazky – podlimitná zákazka podľa § 112 zákona o verejnom obstarávaní, dokončí podľa predpisov účinných do 30. marca 2022.
6. **Úrad na základe vyššie uvedeného konštatuje, že v predmetnom konaní o preskúvanie úkonov kontrolovaného na základe námietok navrhovateľa bude postupovať podľa predpisov účinných do 30. marca 2022, t. j. podľa zákona o verejnom obstarávaní v znení účinnom do 30. marca 2022, okrem výnimiek uvedených v § 187h ods. 7 písm. a) až j) zákona o verejnom obstarávaní.**
7. Námietky navrhovateľa boli doručené úradu a kontrolovanému v lehote a podobe podľa § 170 ods. 4 a ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní a obsahujú všetky náležitosti podľa § 170 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní. Navrhovateľ doručil úradu námietky v zmysle § 170 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, ako uchádzač. Podľa § 2 ods. 5 písm. c) zákona o verejnom obstarávaní na účely tohto zákona sa rozumie uchádzačom hospodársky subjekt, ktorý predložil ponuku. Navrhovateľ v predmetnom verejnom obstarávaní predložil ponuku elektronicky dňa 22. 09. 2021 o 07:46:21 hod.
8. Podľa § 172 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní s podaním námietok je navrhovateľ povinný zložiť na účet úradu kauciu; táto povinnosť sa nevzťahuje na orgán štátnej správy podľa § 170 ods. 1 písm. e). Kaucia musí byť pripísaná na účet úradu najneskôr pracovný deň nasledujúci po uplynutí lehoty na doručenie námietok podľa § 170 ods. 4.
9. Z ust. § 172 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva, že navrhovateľ bol v danom prípade povinný s podaním námietok zložiť na účet úradu kauciu vo výške 2 087,49 EUR.
10. Úrad lustráciou účtu úradu zistil, že navrhovateľ s podaním námietok zložil na účet úradu dňa 17. 05. 2022 kauciu vo výške 2 088,00 EUR.
11. Na základe vyššie uvedených skutočností má úrad za to, že s podaním námietok navrhovateľa boli splnené procesné podmienky pre konanie vo veci.

#### **Námietky navrhovateľa**

12. Navrhovateľ uvádza, že mu kontrolovaný zaslal vylúčenie ponuky (ďalej len „Oznámenie o vylúčení“) zo dňa 05. 05. 2022. Navrhovateľ citujúc z predmetného vylúčenia (pozri bod 68 tohto rozhodnutia) uvádza, že z odôvodnením vylúčenia nesúhlasí z nasledovných dôvodov:
13. Navrhovateľ konštatuje, že kontrolovaný odkazuje na bod 95 rozhodnutia úradu č. 4267-6000/2022-OD zo dňa 08. 03. 2022, v ktorom je uvedené, cit.: *„Ako návod pre kontrolovaného ako v budúcnosti predísť uvedenému porušeniu zákona o verejnom obstarávaní, úrad v súlade s § 175 ods. 8 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní uvádza, že v budúcnosti by mal kontrolovaný v druhovo rovnakej veci pri adresovaní žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky túto žiadosť náležite odôvodniť, a to popísať myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k jej adresovaniu, doložiť prepočty, uviesť, oproti čomu považuje vybrané položky za mimoriadne nízke. Žiadosť o vysvetlenie ponuky mala byť koncipovaná jednoznačne a dostatočne podrobne tak, aby bol uchádzač na ňu schopný relevantne odpovedať a aby bolo možné spätne preskúmať súlad odpovede uchádzača s danou požiadavkou.“* Navrhovateľ uvádza, že predmetné odporúčanie úradu si kontrolovaný vykladá tým spôsobom, že ak uchádzač nepredloží prepočty v štruktúre a v podobe v akom to vyžiadal kontrolovaný v rámci žiadosti o vysvetlenie, nejde o náležité odôvodnenie hospodárnosti ponuky, a teda v danom prípade podľa názoru kontrolovaného vzniklo právo kontrolovaného vylúčiť ponuku navrhovateľa pre nevysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky, s čím navrhovateľ nesúhlasí.
14. Navrhovateľ uvádza, že kontrolovaný listom zo dňa 30. 03. 2022 požiadal navrhovateľa o vysvetlenie (ďalej len „prvá žiadosť o vysvetlenie“) vybraných položiek ponuky navrhovateľa. V rámci predmetnej žiadosti kontrolovaný stanovil aj formu kalkulačného vzorca, ktorým vyžadoval predložiť ocenenie predmetných vybraných položiek. Navrhovateľ dodáva, že kontrolovaný taktiež v rámci predmetného listu uviedol až akademický rozbor jednotlivých prvkov kalkulačného vzorca.
15. Navrhovateľ uvádza, že dňa 07. 04. 2022 doručil kontrolovanému odpoveď na prvú žiadosť o vysvetlenie v rámci ktorého predložil až dve cenové ponuky, ktorými preukazoval realnosť svojich cien.
16. Navrhovateľ konštatuje, že dňa 13. 04. 2022 obdržal od kontrolovaného opakovanú žiadosť o vysvetlenie (ďalej len „druhá žiadosť o vysvetlenie“), v ktorej kontrolovaný požadoval opakované vysvetlenie všetkých položiek, avšak len od subdodávateľa XX. Navrhovateľ považuje minimálne v tejto časti postup kontrolovaného za nepreskúmateľný a arbitrárny. Navrhovateľ uvádza, že v rámci odpovede na prvú žiadosť o vysvetlenie nepredložil len cenovú ponuku spoločnosti XX avšak v rámci predmetného vysvetlenia navrhovateľ predložil aj cenovú ponuku spoločnosti YY. Navrhovateľ tvrdí, že z obsahu druhej žiadosti o vysvetlenie ani zo samotného vylúčenia nie je vôbec možné vypátrať, aké myšlienkové pochody viedli kontrolovaného k ignorovaniu cenovej ponuky spoločnosti YY. Viaceré položky v cenovej ponuke spoločnosti YY sú lacnejšie ako u spoločnosti XX, a teda ak mal kontrolovaný pochybnosti o hospodárnosti uvedených položiek, mal žiadať o vysvetlenie položiek subdodávateľa YY a nie paušálne žiadať o vysvetlenie všetkých položiek cenovej ponuky spoločnosti XX. Už len samotná táto skutočnosť podľa názoru navrhovateľa zakladá nezákonnosť vylúčenia ponuky navrhovateľa, nakoľko nie je zjavné, prečo kontrolovaný

žiadal vysvetlenie položiek spoločnosti XX pri položkách, pri ktorých spoločnosť YY uviedla nižšiu ponukovú cenu danej položky.

17. Navrhovateľ ďalej poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava č. 2S 366/10-352, z ktorého kontrolovaný podľa názoru navrhovateľa v odôvodnení Oznámenia o vylúčení vyvodzuje, že nepredloženie vysvetlenia ponuky v rozsahu a spôsobom výpočtu kalkulačného vzorca, ktorý vyžadoval kontrolovaný v rámci prvej žiadosti o vysvetlenie, zakladá právo kontrolovaného na vylúčenie ponuky. Navrhovateľ následne cituje z predmetného rozhodnutia krajského súdu pasáž, ktorá tvorí súčasť Oznámenia o vylúčení (viď bod 68 tohto rozhodnutia).
18. Navrhovateľ uvádza, že nerozporuje právo kontrolovaného vyzvať navrhovateľa na vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky. Navrhovateľ má však za to, že práve v zmysle záverov rozhodnutia Krajského súdu Bratislava mechanizmus umožňujúci vylúčenie ponuky s neobvykle nízkou cenou je na druhej strane nástrojom, ktorého použitie je potrebné citlivo zvážiť, nakoľko tu dochádza k stretu záujmu na spravodlivej súťaži, na transparentnosti celého verejného obstarávania s primárnym záujmom na úspore verejných prostriedkov.
19. Navrhovateľ v kontexte uvedeného poukazuje na skutočnosť, že na každú žiadosť o vysvetlenie poskytol relevantné vysvetlenie. V rámci odpovede prvú na žiadosť o vysvetlenie poskytol cenové ponuky subdodávateľov. V kontexte uvedeného navrhovateľ vyjadruje pochybnosť, či zvýšené ponuky uchádzačov boli pripravené tak detailne, že uchádzači už v čase prípravy ponuky disponovali cenovými ponukami uchádzačov a či viaceré položky nekalkulovali len prostredníctvom využitia komerčných cenových nástrojov (napr. CENKROS, CENEKON a pod.). V praxi je podľa navrhovateľa úplne nesporné, že viaceré položky týchto cenových nástrojov sú voči trhovým cenám nadhodnotené, obsahujú rezervu, resp. kvázi rezervu, čoho dôkazom je drvivá väčšina samotných verejných obstarávaní, pri ktorých dochádza k úsporám, čo je práve základný želaný efekt verejných obstarávaní aj v zmysle vyššie zvýraznenej časti rozhodnutia Krajského súdu Bratislava. V kontexte uvedeného má navrhovateľ za to, že cieľom vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky má byť nielen vysvetlenie hospodárnosti ponuky, ale v prvom rade vysvetlenie realizovateľnosti a teda reálnosti cien v rámci ponuky uchádzača. Práve predloženie trhových cien od potenciálnych subdodávateľov predstavuje najvyššie mieru preukázania hospodárnosti a reálnosti ceny. Navrhovateľ má za to, že kontrolovaný neposkytol žiadny protiargument (napr. v podobe znaleckého posudku), ktorý by dokladoval že subdodávateľské ceny nie sú reálne. Navrhovateľ tvrdí, že z pohľadu trhových podmienok je taktiež minimálne neobvyklé, ak nie nereálne, vyžadovanie kalkulačných vzorcov od subdodávateľov. Vo väčšine prípadov subdodávateľa disponujú personálom a strojným vybavením na základe ktorého realizujú dané stavebné práce (čo mimochodom nespochybnil ani kontrolovaný), avšak administratívne a ekonomické výpočty predstavujú pre tieto spoločnosti značnú záťaž. Tým, že navrhovateľ predložil nie jednu, ale dve cenové ponuky, jednoznačne dokázal, že obe ponuky sú reálne a predstavujú reálnu cenovú úroveň prác danej zákazky v danom regióne.
20. Navrhovateľ taktiež nesúhlasí s tým, že nepredložil kalkulačný vzorec k vybraným položkám. Navrhovateľ sa v tejto časti plne pridrižiava vyjadrení k prvej a druhej žiadosti o vysvetlenie ponuky a uvádza, že v Slovenskej republike neexistuje žiaden všeobecne záväzný predpis,

ktorý by definoval štruktúru a položky kalkulačného vzorca. Taktiež kontrolovaný v rámci súťažných podkladov nestanovil vzor takéhoto kalkulačného vzorca. Navrhovateľ predložil kalkulačný vzorec, v rámci ktorého preukázal cenu danej položky od subdodávateľa (opakovane zdôrazňujúc, že navrhovateľ predložil nie jednu, ale dve subdodávateľské cenové ponuky) a k týmto nákladom predložil kalkuláciu réžie a zisku. V kontexte uvedeného navrhovateľ uvádza, že kontrolovaný nerozporoval výšku režijných nákladov a zisku. Navrhovateľ má za to, že takto predložený kalkulačný vzorec preukazuje nie len reálnosť, ale aj hospodárnosť ponuky navrhovateľa.

21. Navrhovateľ ďalej poukazuje na nasledovné vyjadrenie, ktoré poskytol v rámci odpovede na druhú žiadosť o vysvetlenie, cit.: *„Uchádzač v kontexte uvedeného odkazuje na cenový softvér Cenkos na položky 15 a 32 Presun hmôt pre hydromeliorácie – sanáca územia, z ktorých vyplýva že predmetné činnosti sú kalkulované stavebným pracovníkom. Uchádzač má za to, že aj predmetná otázka verejného obstarávateľa dokazuje, že predpokladaná hodnota zákazky nebola kalkulovaná štandardne (napr. použitím cenových softvérov – Cenkosu, Cenekon a pod.) a uchádzač opakovane žiada verejného obstarávateľa o poskytnutie metodiky spôsobu výpočtu jednotlivých položiek výkazu výmer (...)“*, pričom navrhovateľ tvrdí, že sa kontrolovaný s uvedeným vysvetlením navrhovateľa v rámci Oznámenia o vylúčení nevysporiadal. Navrhovateľovi nie je zrejmé, prečo kontrolovaný naďalej považuje predmetné položky za mimoriadne nízke, ak ide o cenovú úroveň primeranú vo vzťahu k bežne používaným cenovým softvérom.
22. Navrhovateľ dodáva, že celkovo mu z Oznámenia o vylúčení nie je zrejmé, aké položky aj po vysvetleniach považuje kontrolovaný za mimoriadne nízke. Domnieva sa, že ide aj o položky č. 15 a 32. Ak tomu tak je, tak postup kontrolovaného pri týchto položkách považuje za jednoznačne nezákonný, nakoľko vylúčenie neobsahuje žiadne odôvodnenie alebo prepočet, ktorý by vyvracal predmetné vyššie uvedené tvrdenia navrhovateľa uvedené v reakcii na druhú žiadosť o vysvetlenie.
23. V kontexte vyššie uvedeného sa navrhovateľovi javí úkon vylúčenia ako nezákonný aj z dôvodu, že nie je zrejmé, ktoré položky aj po poskytnutých vysvetleniach považuje kontrolovaný za mimoriadne nízke. Podľa navrhovateľa Oznámenie o vylúčení neobsahuje výpočet týchto položiek. Ďalej navrhovateľ tvrdí, že Oznámenie o vylúčení obsahuje od strany 9 po stranu 10 výpočet položiek, avšak predmetné je citáciou prvej žiadosti o vysvetlenie. Z obsahu vylúčenia tak podľa názoru navrhovateľa nie je zrejmé, ktoré položky kontrolovaný považuje za mimoriadne nízke a nevysvetlené aj po dvoch kolách žiadostí o vysvetlenie.
24. V kontexte vyššie uvedeného je tak podľa názoru navrhovateľa zrejmé, že úkon vylúčenia vyjadrený v Oznámení o vylúčení zo dňa 05. 05. 2022 je nezákonný, arbitrárny, nepreskúmateľný a nezakladá sa na správnom posúdení poskytnutých vysvetlení. Navrhovateľ opakovane uvádza, že poskytol dostatočné vysvetlenie nielen hospodárnosti, ale hlavne realizovateľnosti svojej ponuky.

### **Začiatok konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného**

25. Podľa § 171 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní sa konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok začína dňom doručenia námietok úradu. Na základe uvedeného úrad konštatuje, že predmetné konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok začalo dňa **16. 05. 2022**.
26. Podľa § 173 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní (s účinnosťou od 09.03.2022) je kontrolovaný povinný doručiť úradu písomné vyjadrenie k podaným námietkam a kompletnú dokumentáciu podľa § 24 v origináli do siedmich dní odo dňa doručenia námietok, ak ide o konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok; úrad neprihliada na písomné vyjadrenie k podaným námietkam a dôkazy doručené kontrolovaným po doručení kompletnej dokumentácie.
27. Podľa § 173 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní sa dorúčením kompletnej dokumentácie v origináli úradu, ak ide o elektronickú komunikáciu, rozumie sprístupnenie elektronickej podoby dokumentácie zriadením prístupu do elektronického prostriedku použitého na elektronickú komunikáciu v lehote podľa odseku 1. Súčasťou elektronickej podoby dokumentácie sú aj auditné záznamy o všetkých úkonoch vykonaných v použitom elektronickom prostriedku. Kontrolovaný môže nahliadať do kompletnej dokumentácie v origináli doručenej úradu.
28. Dňa 23. 05. 2022 kontrolovaný doručil úradu písomné vyjadrenie k podanej námietke, listinnú dokumentáciu v origináli a zriadil v prospech úradu prístup do IS eZákazky, prostredníctvom ktorého sa predmetné verejné obstarávanie realizuje. Úrad konštatuje, že kontrolovaný doručil úradu kompletnú dokumentáciu k predmetnému verejnému obstarávaniu dňa **23. 05. 2022**.

#### **Písomné vyjadrenie kontrolovaného k námietkam navrhovateľa**

29. Kontrolovaný úvodom v plnom rozsahu odkazuje na svoje vyjadrenie, ktoré poskytol úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok č. 4267-6000/2022-OD.
30. Kontrolovaný následne cituje výrok rozhodnutia č. 4267-6000/2022-OD zo dňa 08. 03. 2022, pričom uvádza, že dňa 14. 03. 2022 zaradil navrhovateľa späť do procesu verejného obstarávania.
31. Kontrolovaný uvádza, že komisia kontrolovaného na svojom zasadnutí dňa 30. 03. 2022 opätovne vyhodnocovala ponuku navrhovateľa ako uchádzača umiestneného na prvom mieste v poradí, pričom komisia v súlade s ustanovením § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vyhodnocovala či ponuka uchádzača nevykazuje znaky mimoriadne nízkej ponuky. Komisia dospela k záveru, že uchádzač ponuku v elektronickej aukcii predložil ako mimoriadne nízku podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, ktorá vykazuje položky o viac ako 30% nižšie ako je hodnota položiek rozpočtovaných oprávnenou osobou v rozpočte stavebného diela, ktorý bol určený ako predpokladaná hodnota zákazky.
32. Kontrolovaný uvádza, že v prvej žiadosti o vysvetlenie presne definoval časti ponuky – rozpočtu (položky), ktoré sú vo vzťahu k položkám predpokladanej hodnote zákazky a v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní mimoriadne nízke.

33. Kontrolovaný zdôvodnenie ponuky považuje za dôležité a týkalo sa to najmä hospodárnosti stavebných postupov, technického riešenia, osobitosti stavebných prác a súladu so zákonmi, ktoré sa týkajú ochrany zamestnanosti a pracovných podmienok platných v mieste uskutočnenia stavebných prác.
34. Kontrolovaný má za to, že navrhovateľovi transparentne a jasne uviedol o čo ho žiada, cit.: *„Navrhovateľ (Uchádzač) musí predložiť ekonomický rozbor jednotkovej ceny po položkách podľa kalkulačného vzorca. V prípade nakupovaných stavebných materiálov uchádzač predloží aktuálne cenové ponuky na predmetné materiály.“*
35. Kontrolovaný uviedol, akým spôsobom má navrhovateľ pri svojom vysvetľovaní postupovať a aké vstupy pri kalkulácii ceny má použiť – typový kalkulačný vzorec. Ekonomicky oprávnenými nákladmi sa rozumejú náklady na obstarávanie zodpovedajúceho množstva priameho materiálu, mzdové a ostatné osobné náklady, technologicky nevyhnutné ostatné priame a nepriame náklady a náklady obehu. Pri posudzovaní ekonomicky oprávnených nákladov sa vychádza z vývoja obvyklej úrovne týchto nákladov v porovnateľných ekonomických podmienkach s prihliadnutím na osobitosti daného tovaru.
36. **Kontrolovaný zároveň v prílohe prvej žiadosti o vysvetlenie uviedol zoznam položiek, ktoré sú nižšie o viac ako 30% oproti predpokladanej hodnote zákazky (viď bod 6159 tohto rozhodnutia).**
37. Kontrolovaný má na základe uvedeného za to, že prvá žiadosť o vysvetlenie podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní obsahovala všetky potrebné informácie pre navrhovateľa, aby jednotlivé časti ponuky - položky mohol dostatočne vysvetliť.
38. Kontrolovaný uvádza, že navrhovateľ v odpovedi na prvú žiadosť o vysvetlenie (zo dňa 07. 04. 2022) spochybňuje legitimitu prvej žiadosti o vysvetlenie kontrolovaného. Kontrolovaný poukazuje na to, že navrhovateľ uvádza, že nevie, aký spôsob výpočtu využil projektant na stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky a teda nevie reagovať náležite v rámci vysvetlenia na výpočet daných položiek za účelom preukázania skutočnej výšky požadovaných položiek. Kontrolovaný zdôrazňuje, že navrhovateľ predložil cenové ponuky od subdodávateľov s cenovým rozborom súvisiacich činností uchádzača ako zhotoviteľa ku príslušnej položke. Kontrolovaný dodáva, že komisia kontrolovaného sa odpoveďou na prvú žiadosť o vysvetlenie zaoberala na zasadnutí dňa 13. 04. 2022.
39. Kontrolovaný uvádza, že komisia sa oboznámila s vypracovaným materiálom „Nákladový rozpočet s aktuálnymi cenami v danom čase“ na predmet zákazky od odborne spôsobilej osoby, pána XXX a zároveň s priebehom a výsledkom verejného obstarávania č. 2 na predmetnú stavbu a víťaznej cenovej ponuky uchádzača vo verejnom obstarávaní č. 2, a to spoločnosťou SS, kde cena za zhotovenie celého diela bola 1 577 799,66 EUR s DPH, kontrolovaný podpísal Zmluvu o dielo č. 2/2020 s víťazným uchádzačom a následne mu odovzdal stavenisko za účelom realizácie diela. Zhotoviteľ však v marci 2021 ešte pred cenovým nárastom materiálov a prác odstúpil od plnenia Zmluvy o dielo, nakoľko už v tom

období nebol schopný zabezpečiť zhotovenie diela v ponúknutej a vysúťaženej cene 1 577 799,66 €.

40. Kontrolovaný uvádza, že komisia sa oboznámila s aktuálnymi cenami na základe vypracovaného nákladového rozpočtu v aktuálnom čase v súvislosti s cenami predpokladanej hodnoty zákazky a predloženej cenovej ponuky navrhovateľa.
41. Komisia kontrolovaného skonštatovala, že navrhovateľ k požadovaným položkám, ktoré boli predmetom žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky k stavebným prácam, predložil formálny kalkulačný vzorec, ktorý neobsahuje náležitosti požadované kontrolovaným.
42. Kontrolovaný uvádza, že navrhovateľ v 34 položkách z 37 požadovaných predložil len kalkuláciu položky poddodávky, pričom uviedol v názve položky od spoločnosti XX bez náležitého výpočtu kalkulácie ceny. Zároveň predložil „cenovú ponuku spoločnosti XX zo dňa 09. 09. 2021“, prílohou ktorej boli skopírované položky výkazu výmer, pričom boli sprístupnené položky, ktoré kontrolovaný požadoval vysvetliť. Kontrolovaný konštatuje, že na základe preskúmania navrhovateľom zaslanej odpovede na žiadosť o vysvetlenie, komisia identifikovala nezrovnalosti a nejasnosti, ktoré žiadala vysvetliť.
43. Kontrolovaný uvádza, že na základe uvedeného listom zo dňa 13. 04. 2022 (po vyhodnotení vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní) adresoval navrhovateľovi druhú žiadosť o vysvetlenie.
44. Kontrolovaný uvádza, že navrhovateľ dňa 27. 04. 2022 doručil kontrolovanému odpoveď na druhú žiadosť o vysvetlenie.
45. Kontrolovaný uvádza, že komisia za zaoberala odpoveďou na druhú žiadosť o vysvetlenie na svojom zasadnutí dňa 05. 05. 2022, pričom skonštatovala, že navrhovateľ odpoveď na druhú žiadosť o vysvetlenie doručil v zákonnej lehote. Kontrolovaný skonštatoval, že navrhovateľ v uvedenom vysvetlení neposkytol, nedoplnil a nevysvetlil kontrolovanému ponuku a nepredložil dôkazy tak, ako ho o to kontrolovaný žiadal.
46. Kontrolovaný má za to, že presne definoval časti ponuky – rozpočtu (položky), ktoré sú vo vzťahu k iným ponukám uchádzačov a v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní mimoriadne nízke o 30 % oproti predpokladanej hodnote zákazky. Kontrolovaný zároveň považuje zdôvodnenie ponuky za dôležité a týkalo sa to najmä hospodárnosti stavebných postupov, technického riešenia, osobitosti stavebných prác a súladu so zákonmi, ktoré sa týkajú ochrany zamestnanosti a pracovných podmienok platných v mieste uskutočnenia stavebných prác. Kontrolovaný tvrdí, že taktiež navrhovateľovi transparentne a jasne uviedol o čo ho žiada. Kontrolovaný uvádza, že žiadal predložiť ekonomický rozbor jednotkovej ceny po položkách podľa kalkulačného vzorca. V prípade nakupovaných stavebných materiálov navrhovateľ predloží aktuálne cenové ponuky na predmetné materiály.

47. Kontrolovaný uvádza, že navrhovateľ predložil cenové ponuky subdodávateľov XX a YY. **Kontrolovaný jasne definoval, že v prípade nakupovaných stavebných materiálov požaduje predložiť aktuálne cenové ponuky na predmetné materiály.**
48. Kontrolovaný konštatuje, že navrhovateľ v podanej námietke uvádza, že kontrolovaný použil odporúčanie úradu, na základe ktorého mu vzniklo právo vylúčiť ponuku navrhovateľa. Kontrolovaný následne cituje bod 95 rozhodnutia č. 4267-6000/2022 zo dňa 08. 03. 2022 (viď bod 59 tohto rozhodnutia). Kontrolovaný toto tvrdenie striktne odmieta, nakoľko ho uviedol len pre ozrejmenie navrhovateľovi, že žiadosti o vysvetlenia ponuky boli formulované jasne a zrozumiteľne tak, aby bol navrhovateľ schopný na to relevantne odpovedať.
49. Kontrolovaný má za to, že všetky požadované vysvetlenia identifikovaných položiek v rámci ponuky navrhovateľa, ktoré boli o 30% nižšie oproti predpokladanej hodnote zákazky, mali kontrolovaného presvedčiť nie len o hospodárnosti, ale realnosti cien uvedených v ponuke a realizovateľnosti diela v zmysle projektovej dokumentácie a súťažných podkladoch.
50. Kontrolovaný má za to, že navrhovateľ dostatočne nevysvetlil a nedoložil dostatočné dôkazy, ktoré by vysvetlili mimoriadne nízku ponuku v súlade s § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.
51. Kontrolovaný má za to, že navrhovateľom predložené vysvetlenia ponuky nie sú svojím obsahom v súlade s požiadavkou kontrolovaného a navrhovateľom predložené vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky žiadnym spôsobom – dostatočne neodôvodňujú nízku úroveň cien alebo nákladov predložených v ponuke.
52. Z uvedeného dôvodu kontrolovaný ponuku navrhovateľa **vylúčil v súlade s ustanovením § 53 ods. 5 písm. d) v súbehu s § 53 ods. 5 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní.**

Na základe vyššie uvedeného kontrolovaný žiada úrad, aby námietky zamietol ako neopodstatnené.

### **Zistenia úradu**

Z predloženej dokumentácie k predmetnému verejnému obstarávaniu úrad zistil nasledovné skutočnosti:

53. Kontrolovaný vo Vestníku verejného obstarávania č. 186/2021 dňa 09. 08. 2021 pod značkou 40598 - WYP vyhlásil podlimitnú zákazku na predmet „Úprava Radôstky – protipovodňová ochrana v km 2.450 - 2.957 v k. ú. obce Radôstka - 3“. V závislosti od predmetu zákazky, typu kontrolovaného a predpokladanej hodnoty zákazky vo výške 2 087 488,09 € bez DPH ide o podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác. Predmetná zákazka má byť financovaná z fondov Európskej únie (OPKZP-PO2-SC211-2017-21). Kontrolovaný sprístupnil súťažné podklady priamo a úplne bez obmedzení či poplatkov tak, že tieto boli zverejnené dňa 09. 08. 2021 v profile kontrolovaného, ktorý je zriadený na webovom sídle úradu. V lehote na predkladanie ponúk, t. j. do 22. 09. 2021, do 09:00 hod., predložili ponuku 9 uchádzači, vrátane navrhovateľa. Otváranie ponúk sa uskutočnilo dňa 22. 09. 2021 o 10:00

hod. Kontrolovaný listom označeným ako „Vylúčenie ponuky - zaslanie“ zo dňa 25. 01. 2022, ktorý toho istého dňa doručil navrhovateľovi prostredníctvom IS eZákazky, navrhovateľovi oznámil, že jeho ponuka bola z predmetného verejného obstarávania vylúčená. Navrhovateľ následne 03. 02. 2022 doručil úradu v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu a toho istého dňa aj kontrolovanému prostredníctvom IS eZákazky námietky smerujúce podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní proti vylúčeniu z predmetného verejného obstarávania. Úrad dňa 08. 03. 2022 vydal rozhodnutie č. 4267-6000/2022-OD podľa § 175 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, ktorým nariadil kontrolovanému zaradiť navrhovateľa späť do procesu verejného obstarávania a opätovne vyhodnotiť ponuku navrhovateľa. Kontrolovaný listom „Zaradenie späť do procesu verejného obstarávania“ zo dňa 14. 03. 2022 zaradil navrhovateľa späť do predmetného verejného obstarávania. Dňa 06. 05. 2022 bol navrhovateľovi prostredníctvom IS eZákazky doručené Oznámenie o vylúčení zo dňa 05. 05. 2022, ktorým kontrolovaný navrhovateľovi oznámil, že jeho ponuka bola z predmetného verejného obstarávania vylúčená. Navrhovateľ následne 16. 05. 2022 doručil úradu v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu a toho istého dňa aj kontrolovanému prostredníctvom IS eZákazky námietky smerujúce podľa § 170 ods. 3 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní proti vylúčeniu z predmetného verejného obstarávania.

54. V časti A.1 „Pokyny pre uchádzačov/záujemcov“ je v bode 16.7 súťažných podkladov je uvedené, cit.: *„Vyžaduje aby uchádzači v ponuke predložili v súlade s § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní v platnom znení (exaktne vyjadrené v zákone o verejnom obstarávaní) podiel zákazky, ktorý majú v úmysle zadať subdodávateľom, uvedie navrhovaných subdodávateľov a predmety subdodávok napr. vyhlásením, zoznamom a pod. (vyžadované informácie o subdodávateľoch sú v texte prílohy č. 5 návrhu zmluvy). (...)“*
55. V návrhu Zmluvy o dielo, ktorý tvorí Prílohu č. 5 súťažných podkladov, je v bode 10.7 uvedené, cit.: *„Zhotoviteľ môže realizovať dielo prostredníctvom subdodávateľov, ktorých zoznam tvorí Prílohu č. 5 tejto zmluvy. Ak sa v priebehu plnenia vyskytne objektívna potreba výmeny (zmeny) subdodávateľa, objednávateľ vyžaduje, aby nový subdodávateľ spĺňal podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia a neexistovali u neho dôvody na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. a) až h) a ods. 7 zákon o verejnom obstarávaní (...)“*.
56. V návrhu Zmluvy o dielo, ktorý tvorí Prílohy č. 5 súťažných podkladov. je v bode 12.9. uvedené, cit.: *„Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú prílohy: (...) Príloha č. 5 – Údaje o subdodávateľoch v zmysle § 41 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní [v súlade s bodom 16.7 časti A.1 súťažných podkladov predloží uchádzač v ponuke podľa vzoru prílohy č. 6 (...).]“*
57. Úrad uvádza, že navrhovateľ v „Prílohe č. 5 k návrhu zmluvy“, ktorá tvorí súčasť jeho ponuky uviedol, cit.: *„Zhotoviteľ bude realizovať subdodávky v rozsahu: a) subdodávateľ: ZZ  
„(...) b) 20 % podiel zákazky, ktorý má v úmysle zadať tretím osobám na predmet subdodávok  
c) Predmet subdodávky – stavebné a koordinačné práce  
(...)“*
58. Úrad preskúmaním ponuky navrhovateľa zistil, že spoločnosti XX a YY navrhovateľ v Prílohe č. 5 Návrhu Zmluvy o dielo ako subdodávateľov neuviedol.

59. V bode 95 rozhodnutia úradu č. 4267-6000/2022 zo dňa 08. 03. 2022 je uvedené, cit.: „Ako návod pre kontrolovaného ako v budúcnosti predísť uvedenému porušeniu zákona o verejnom obstarávaní, úrad v súlade s § 175 ods. 8 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní uvádza, že v budúcnosti by mal kontrolovaný v druhovo rovnakej veci pri adresovaní žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky túto žiadosť náležite odôvodniť, a to popísať myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k jej adresovaniu, doložiť prepočty, uviesť, oproti čomu považuje vybrané položky za mimoriadne nízke. Žiadosť o vysvetlenie ponuky mala byť koncipovaná jednoznačne a dostatočne podrobne tak, aby bol uchádzač na ňu schopný relevantne odpovedať a aby bolo možné spätne preskúmať súlad odpovede uchádzača s danou požiadavkou.“ Úrad v tejto súvislosti poukazuje na body 62 a 63 predmetného rozhodnutia, kde je uvedená žiadosť o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky zo dňa 11. 01. 2022 adresovaná navrhovateľovi a odpoveď navrhovateľa na uvedenú žiadosť zo dňa 18. 01. 2022.

60. Kontrolovaný dňa 14. 03. 2022 doručil navrhovateľovi prostredníctvom IS eZákazky dokument „Zaradenie späť do procesu verejného obstarávania“ zo dňa 14. 03. 2022 (na základe rozhodnutia úradu uvedeného v predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia). Následne kontrolovaný dňa 31. 03. 2022 doručil navrhovateľovi prvú žiadosť o vysvetlenie, v ktorej je uvedené, cit.: „Dňa 14.12.2021 sa uskutočnila elektronická aukcia podľa § 54 zákona o verejnom obstarávaní v ktorej došlo k úprave vašej ponukovej ceny na sumu 1. 584 790,89 €. Komisia na vyhodnotenie ponúk menovaná verejným obstarávateľom identifikovala vašu ponuku podanú v elektronickej aukcii ako mimoriadne nízku a podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vás žiada o vysvetlenie položiek nachádzajúcich sa v prílohe. Predmetné položky vykazujú hodnotu o viac ako 30% nižšiu ako je hodnota položiek rozpočtovaných oprávnenou osobou v rozpočte stavebného diela, ktorý bol určený ako predpokladaná hodnota zákazky.

*Komisia zdôvodnenie ponuky považuje za dôležité a týka sa to najmä hospodárnosti stavebných postupov, technického riešenia, osobitosti stavebných prác a súladu so zákonmi, ktoré sa týkajú ochrany zamestnanosti a pracovných podmienok platných v mieste uskutočnenia stavebných prác.*

*Komisia požaduje predložiť zdôvodnenie a dôkazy v nasledovnej podobe:*

*Uchádzač musí predložiť ekonomický rozbor jednotkovej ceny po položkách podľa kalkulačného vzorca. V prípade nakupovaných stavebných materiálov uchádzač predloží aktuálne cenové ponuky na predmetné materiály.*

*Ekonomický rozbor položiek tzv. „R“ položiek uchádzač predloží podľa kalkulačného vzorca po jednotlivých položkách vyznačených v prílohe. Materiálové položky sú súčasťou kalkulačného vzorca prác k nim prislúchajúcim, čiže materiálové položky nemajú samostatný kalkulačný vzorec. Z uvedeného dôvodu nie je požadované predloženie rozboru materiálových položiek samostatne, ale spoločne s prácou k nej prislúchajúcou. Verejný obstarávateľ akceptuje rozbor položiek v programe akým uchádzač disponuje, rozbor však musí obsahovať všetky prvky kalkulačného vzorca tak ako je to uvedené nižšie. Uvedené je*

požadované z dôvodu kontroly reálnosti alebo nereálnosti práce zabezpečiť. Obsah kalkulačného vzorca je rovnaký pre všetkých, pokiaľ uchádzač nemá vlastnú výrobu. V tom prípade je vzorec zložitejší. Rozbor položiek predložte v rozsahu uvedenom vo Vašej cenovej ponuke po jednotlivých položkách.

Komisia pri určení spôsobu a formy zdôvodňovania MNP bude postupovať v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách, vyhláškou ministerstva financií Slovenskej republiky č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cenách a v súlade s výmerom Ministerstva financií Slovenskej republiky č. R-3/1996 zo 17. júla 1996, platný od augusta 1996, ktorým sa mení a dopĺňa rozsah tovaru s regulovanými cenami a vzťahuje sa na „Stavby, stavebné objekty, prevádzkové súbory a stavebné a montážne práce, dodávky strojov a zariadenia, projektové práce financované z prostriedkov štátneho rozpočtu, štátnych fondov, z prostriedkov územno-správnych celkov, z prostriedkov poskytovaných na základe štátnych záruk a z prostriedkov subjektov, na ktoré sa vzťahuje regulácia cien prirodzených monopolov.“

Uchádzačom predložené zdôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky musí obsahovať všetky prvky kalkulačného vzorca ako je uvedené nižšie.

Hlavnou podstatou zdôvodňovania mimoriadne nízkej ponuky je rozbor jednotkovej ceny podľa kalkulačného vzorca. Základným predpokladom kalkulácií je poznanie kalkulačného vzorca a jeho jednotlivých položiek, ktorých počet závisí od charakteru stavebnej výroby a organizácie firmy. Kalkulačný vzorec je stanovená štruktúra kalkulácií, ktorú tvoria kalkulačné položky a jednoznačne určeným obsahom. Predstavuje určité systematické zatriedenie a transformáciu nákladov. Kalkulačný vzorec slúži k tomu, aby sme mohli stanoviť vlastné náklady kalkulačných jednotiek (stavebného konštrukčného prvku objektu, stavby a pod.).

Typový kalkulačný vzorec bol vyhlásený Vyhláškou FMF č. 21/1190 Zb.<sup>2</sup> zo dňa 3.1.1990 o kalkulácii. Náklady sú podľa tohto kalkulačného vzorca členené nasledovne:

#### *Vlastné náklady výroby*

1. Priamy materiál
2. Priame mzdy
3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení
4. Ostatné priame náklady
5. Poddodávky
6. Výrobná réžia
  - Technologická VR
  - Všeobecná VR

#### *Vlastné náklady výkonu*

7. Správna réžia

---

<sup>2</sup> Pozn. úradu – správne má byť 21/1990 Zb.

***Zdôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky predložte v uvedenej štruktúre kalkulačného vzorca.***

*Analýza rozborov jednotkovej ceny je nasledovná podľa jednotlivých častí:*

**1. Náklady na priamy materiál (H)**

*V nákladoch na priamy materiál (H - hmoty) je zahrnutá predajná cena materiálov, výrobkov, polotovarov, dielcov a náklady spojené s obstarávaním.*

*U nákladov na materiály teda rozlišujeme:*

- *náklady na stavebné materiály, ktoré bezprostredne plynú do stavebného diela a používajú sa priamo pri jednotlivých výkonoch, ako napr. tehly, okna, dvere, piesok a pod.*
- *náklady na pomocné stavebné materiály a pohonné hmoty, ktoré neplynú bezprostredne do stavebného diela.*

*Náklady na stavebné materiály sa skladajú z:*

- *nákupnej ceny,*
- *ceny za obstaranie (náklady dopravy na prekládku, manipuláciu s materiálom a pod.)*

*Pretože materiálové náklady obsahujú aj podiely za nakladanie a vykladanie sú pri zostavovaní materiálových nákladov zohľadnené aj mzdové náklady. Materiálové straty sa zohľadňujú ako percentuálna sadzba nákladov na stavebné materiály staveniska t. j. vrátane nákladov na dopravu. Náklady na lešenie, debnenie a paženie vrátane pomocných materiálov, okrem už uvedených materiálov, sú to také materiály, ktoré neplynú do stavebného diela, ale sú potrebné na jeho zhotovenie a pritom sa spotrebujú len sčasti pri opakovanom nasadení.*

*Náklady, ktoré pritom vznikajú sa kalkulujú rôznymi spôsobmi:*

- *Náklady na lešenie, debnenie a paženie sa spravidla priradujú priamo k jednotkovým nákladom (napr. náklady na debniace dosky pri stĺpoch alebo stropoch a pod.). Náklady na tento materiál sa do celkových nákladov započítajú pomernou čiastkou (tzv. opotrebenie) z celkovej ceny. Pomerná čiastka sa vypočíta na základe predpokladaného počtu obrátok, teda na základe predpokladu, koľkokrát sa materiál použije, až dôjde k jeho odpísaniu.*
- *Náklady na pomocné materiály, teda materiály, ktoré neplynú do stavebného diela, ako napr. klince, drôt, spojovací materiál a pod., nemožno priradiť k jednotkovým nákladom. Preto svojím podielom materiálu, a prípadne aj miezd, sú zahrnuté do režijných nákladov. Ak sú to materiály, ktoré sú svojou hodnotou alebo účelom nevýznamné, je možné zahrnúť ich do kalkulácie spoločne pod označením „ostatný materiál“. Náklady na ostatný materiál môžu byť stanovené prepočtom alebo odhadom, popr. môžu byť vyjadrené percentuálnou sadzbou z nákladov na kalkulovaný materiál.*
- *Prevádzkové hmoty neplynú takisto do stavebného diela. Potrebné sú na prevádzku strojov a zariadení na stavbe, napr. nafta, benzín, elektrický prúd, mazivá. Náklady na*

*prevádzkové hmoty sa zohľadňujú spravidla svojim materiálovým podielom v priamych spracovateľských nákladoch u strojov.*

***Materiál sa oceňuje trhovou cenou, teda cenou, za ktorú je materiál zakúpený.***

*Ak spracováva kalkuláciu dodávateľ, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty (DPH), započíta sa trhovú cenu materiálov bez DPH. V opačnom prípade, teda pri spracovaní kalkulácie dodávateľom, ktorý nie je platcom DPH, započíta sa trhovú cenu materiálu vrátane zaplatenej DPH*

*Do tejto položky nepatrí:*

- *spotreba materiálu a náhradných dielov na údržbu a prevádzku stavebných strojov a zariadení, dopravných prostriedkov, príp. iných strojov a zariadení,*
- *technologické zariadenie budúcej prevádzky budovaného objektu určené k montáži (ak nie je započítané do stavebnej časti rozpočtu stavby),*
- *manko zavinené a manko nezavinené, ale presahujúce stanovené normy.*

***2. Mzdové náklady (M - mzdy) predstavujú ocenenie ľudskej práce vyjadrené hodinovou mzdovou tarifikou a príslušnými ďalšími zložkami (príplatky, doplatky, pohyblivé zložky miezd) alebo hodinovou mzdovou sadzbou.***

*Do tejto položky patria mzdy výrobných pracovníkov, ktorí bezprostredne vykonávajú stavebné práce. Ide o:*

- *mzdy vypočítané podľa úkolovej sadzby (stanovené podľa mzdovej tarify), vrátane mzdovej preferencie a prirážok,*
- *mzdy vypočítané podľa odpracovaných hodín a mzdovej tarify pre časovú mzdu vrátane mzdovej preferencie a prirážok,*
- *prémie k úkolovej alebo časovej mzde (výkonnostné ohodnotenie), t.j. prémie za splnenie termínu, zlepšenie kvality, za splnenie hodinovej produktivity práce a pod.,*
- *príplatok za osobné ohodnotenie,*
- *príplatok za prácu v sťaženom alebo zdraví škodlivom prostredí, príplatok za prácu vo výškach,*
- *príplatok pri fyzicky mimoriadne namáhavých prácach.*

*Ďalej sem patria tiež zložky miezd pracovníkov s dočasným pracovným pomerom alebo patriacich do inej kategórie pracovníkov, ktorí vykonávajú hore uvedené práce, ako:*

- *mzdová hodnota produktivity práce žiakov odborných škôl,*
- *mzdová hodnota práce cudzích pracovníkov, ktorí používajú výrobné prostriedky vlastnej organizácie,*
- *mzda za práce príslušníkov vojenských útvarov,*
- *mzda iných pracovníkov s dočasným pracovným pomerom napr. brigádnikov,*
- *naturálne pôžitky a ich peňažité náhrady výrobných pracovníkov.*

***3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení (S)***

*Do tejto položky patria náklady spojené s prevádzkou vlastných aj prenajatých stavebných strojov a zariadení používaných na stavbe na vykonávanie stavebných prác. Patria tu náklady*

*na premiestňovanie materiálu, zeminy ap., vykonávané stavebnými strojmi a náklady spojené s prevádzkou výťahových veží a podobných zariadení.*

*Túto položku tvoria :*

- *mzdy za obsluhu stavebných strojov a zariadení,*
- *mzdy za premiestňovanie stavebných strojov a zariadení (naloženie, doprava a vyloženie, premiestnenie, montáž , demontáž a vyskúšanie) ,*
- *ostatné náklady spojené s premiestnením stavebných strojov a zariadení,*
- *spotreba materiálu a energie na prevádzku a údržbu stavebných strojov a zariadení (elektrina, stlačený vzduch, pohonné hmoty, mazivá, náhradné diely a pomocný materiál),*
- *odpisy stavebných strojov a zariadení,*
- *náklady na opravy stavebných strojov a zariadení,*
- *mzdy na údržbu, t.j. bežné pravidelné ošetrovanie stavebných strojov a starostlivosť o nich, aby boli stále schopné stavebnej prevádzky alebo používania, ak ju vykonávajú osádky stavebných strojov alebo pracovníci pridelení pre ich obsluhu,*
- *opotrebovanie pneumatík stavebných strojov a zariadení,*
- *nájomné stavebných strojov a zariadení vyfakturované (vyúčtované) inými organizáciami alebo vnútropodnikovými orgánmi.*

*Do tejto položky sa nezahrňujú :*

- *náklady spojené s prevádzkou strojov, zariadení a dopravných prostriedkov, ktoré patria do položky 4. Ostatné priame náklady,*
- *náklady spojené s prevádzkou stavebných strojov a zariadení, ktoré patria do položky 5. Výrobná réžia, alebo do položky 6. Správna réžia, t.j. takých, ktoré súvisia s vytvorením všeobecných podmienok výroby a ktoré nie je možné stanoviť (zistiť) na kalkulačnej jednotke,*
- *náklady spojené s prevádzkou a údržbou drobného hmotného investičného majetku,*
- *náklady na dopravu polotovarov technologickej pomocnej stavebnej výroby.*

*Organizácia vymedzí v svojom vnútropodnikovom predpise, u ktorých strojov sa zisťujú (stanovujú) náklady na jednotlivé objekty priamo a v prípade ktorých prostredníctvom výkonov vykonávaných pre príslušný objekt. Náklady na prevádzku ostatných strojov zahrňované do položky 3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení, je možné na jednotlivé objekty rozvrhnúť úmerne k zvolenej základni.*

#### **4. Ostatné priame náklady (OPN)**

*Do tejto položky patria:*

- *náklady na prevoz zeminy (ak prevoz nie je vykonávaný stavebnými strojmi a nepatrí do položky 3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení),*
- *náklady na premiestňovanie materiálu zo skladu na stavenisku alebo skládky k miestu zabudovania (ak nie je vykonané stavebnými strojmi a nepatrí do položky 3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení),*
- *náklady na prevoz materiálu v používaní na ďalšie stavby pri opakovanom použití,*
- *náklady na prepravu pracovníkov na stavenisko a späť v prípadoch, keď sú rozpočtované samostatnou položkou v stavebnom rozpočte,*

- rozdiel medzi cenou dodávky stavebných profesií a mzdovou hodnotou práce zahraničných pracovníkov. Ak ide o vysoké čiastky, uvádzajú sa v samostatnej podpoložke ostatných priamych nákladov,
- mzdy nerobotníckych kategórií pracovníkov, ktoré nepatria do položky 5. Výrobná réžia alebo 6. Správna réžia,
- iné ostatné priame náklady (napr. osobné ochranné pracovné prostriedky), ktoré nepatria do položiek 1 až 3.

### **5. Poddodávky**

Do tejto položky patria poddodávky stavebných prác vymedzené smernicami k účtovnej osnove. Poddodávky sa zahŕňajú do tejto položky v tom istom období, v ktorom boli zahrnuté do ceny za ich dodávku odberateľom.

V kalkuláciách za vnútropodnikové výkony je možné za poddodávky považovať tiež vnútropodnikové poddodávky (tzv. vlastné poddodávky) stavebných prác, vykonávané samostatnými špecializovanými vnútropodnikovými útvarmi.

### **6. Výrobná réžia (RV)**

Režijné náklady sú tie náklady, ktoré sa nedajú priamo priradiť jednému nositeľovi nákladov, napr. kalkulačnej jednotke. Z dôvodu zapríčinenia nákladov rozlišujeme dve skupiny, a to náklady výrobné rézie a náklady správnej rézie. Náklady výrobné rézie sú tie náklady, ktoré vzniknú prevádzkovaním staveniska ako celku. Napr. spotreba elektrickej energie, vody na stavenisku sa sleduje za celé stavenisko. Stavbyvedúci môže mať na starosti viac ako jedno stavenisko. Tieto náklady spravidla nevieme priamo priradiť ku kalkulačnej jednotke (m<sup>3</sup> muriva, m<sup>2</sup> omietky a pod.), ale len formou zvolenej prirážky. Odporúča sa stavebnej firme zostaviť tzv. kontrolný zoznam (katalóg) týchto nákladov.

Teda do položky výrobná réžia môžeme pridať všetky časovo rozlíšené prvotné a druhotné náklady, súvisiace s riadením, činnosťou a obsluhou výrobného procesu, ktoré nie je možné stanoviť (zistiť) priamo na predmet kalkulácie alebo kalkulačnú jednotku.

Výrobnú réžiu môžeme členiť na:

- technologickú výrobnú réžiu,
- všeobecnú výrobnú réžiu.

#### **Technologická výrobná réžia**

Do technologickej výrobné rézie patria:

- Spotreba materiálu, paliva a energie, ide o spotrebu materiálu použitého na úpravu staveniska, pre protipožiarnu ochranu, pri upratovaní objektov pred odovzdaním, spotreba ochranných pomôcok.
- Spotreba energie a palivo pri osvetľovaní a vytápaní stavieb a objektov a pod.
- Dopravné pri presunoch a vrátení zvyšného materiálu, pri odvážaní odpadu a pod.
- Odpisy hmotného investičného majetku, slúžiaceho k výrobe, napr. strojov a zariadení, ktoré nepatria do položky 3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení.
- Opravy a údržba investičného: patria tu mzdy za opravy a údržbu, spotreba náhradných dielov a pomocného materiálu a pod.

- *Odpisy a náklady na opravy a údržbu zariadenia staveniska: patria tu odpisy dočasných objektov zariadenia staveniska a drobného investičného majetku nahrádzajúce dočasné objekty zariadenia staveniska, náklady na opravy a údržbu objektov týchto zariadení, nájomné objektov nahrádzajúcich dočasné objekty zariadenia staveniska a náklady na opravy a údržbu týchto objektov, náklady na úpravy objektov stavby používaných na účely zariadenia staveniska, úhrady za užívanie zariadenia staveniska iných organizácií - odpočítajú sa úhrady za užívanie vlastného zariadenia staveniska prijaté od iných organizácií atď.*
- *Nezavinené manká v rámci noriem.*
- *Straty zo zmätkov: patria tu predovšetkým náklady na odstránenie chybnej práce v priebehu výstavby, náklady na odstránenie drobných chýb zistených pri odovzdávaní objektu a náklady na opravy vykonávané v záručnej dobe.*
- *Doplňkové mzdy robotníkov hradené z nákladov, patria tu doplnkové mzdy ako:*
  - *príplatok vedúcich čiat,*
  - *náhrady mzdy pri časových stratách (prestoje) ,*
  - *odmeny za pracovnú pohotovosť,*
  - *príplatok za prácu v noci,*
  - *doplatok za prácu v nižšej kvalifikačnej triede,*
  - *príplatok pracovníkom združených povolání,*
  - *zvláštne aj jednorazové odmeny,*
  - *prémie a odmeny za úspory,*
  - *mzdy za dovolenku a náhrady za nevyčerpanú dovolenku,*
  - *náhrady mzdy za čas zameškaný výkonom verejných funkcií, občianskych povinností a pri vojenských cvičeniach,*
  - *zvýhodnené práce vo viac zmenných prevádzkach, príplatok pri zaškoľovaní,*
  - *náhrady mzdy pri nepriaznivých poveternostných vplyvoch,*
  - *cieľové odmeny, ak nepatria do priamych miezd,*
  - *odmeny odlúčených pracovníkov,*
  - *stabilizačné odmeny vybraných profesií pracovníkov a pod.*

### ***Všeobecná výrobná réžia***

*Do všeobecnej výrobnéj réžie patria:*

- *Spotreba materiálu, paliva a energie pri upratovaní a vykurovaní kancelárií, hygienického zariadenia, kancelárskych potrieb a pod.*
- *Odpisy budov a drobného investičného majetku, ktoré slúžia na riadenie výrobného procesu.*
- *Opravy a údržba investičného majetku, ktorý slúži na riadenie výrobného procesu.*
- *Ostatné vecné náklady, napr. poštovné, poplatky za telefón, vecné a osobné náklady závodného stravovania pracovníkov stavby (v súlade s platnými predpismi), náklady na ubytovanie vlastných pracovníkov, ktorým je organizácia povinná poskytnúť ubytovania a pod.*
- *Poistky, poplatky, cestovné.*
- *Náklady na dopravu pracovníkov na stavenisko a späť nezahrnuté do ostatných priamych nákladov.*

- Mzdy za pomocné práce, patria tu mzdy za práce, ktoré sa nezahrňujú do priamych miezd, ani do technologickej výrobnéj réžie, napr. skladových pracovníkov, strážnikov a pod. a tiež základné a doplnkové mzdy a ostatné osobné náklady ostatných pracovníkov a pomocných pracovníkov (kuričov, upratovačiek, vrátnikov, strážnikov, požiarnikov a pod.) ak pracujú na danom výrobnom stavenisku.
- Základné a doplnkové mzdy a ostatné osobné náklady technicko-hospodárskych pracovníkov.
- Príspevok na sociálne zabezpečenie z priamych aj nepriamych miezd.

Komplexné dobropisy nákladov sa odpočítajú priamo od príslušných druhov výrobnéj réžie.

## **7. Správna réžia**

Náklady na správnu réžiu nevznikajú na stavenisku, ale v rôznych oblastiach správy. Pod pojmom „správna réžia“ sa chápu tie náklady, ktoré pre podnik nevznikajú na základe určitej stavebnej zákazky, ale jeho celkovým prevádzkovaním. Definujú sa druhmi nákladov, ktoré zachytávajú jednotlivé nákladové strediská správy.

Ide o náklady útvarov podnikového manažmentu, závodov, stavebných a iných správ, prípadne iných organizačných útvarov, ktoré podliehajú priamo týmto útvarom.

Súčasťou správnej réžie sú aj náklady spojené s odbytovou činnosťou. Tieto náklady preto nemôžeme priradiť jednému konkrétnemu stavenisku ani výkonu. K jednotlivým výkonom sa priradujú vo forme prirážkovej sadzby. Teda do položky správna réžia patria prvotné a druhotné náklady, ktoré súvisia s riadením a správou organizácie, závodov a správ.

Do správnej réžie patria:

- Spotreba materiálu, energie a paliva pri upratovaní a vykurovaní kancelárií, kancelárskych potrieb a pod.
- Dopravné náklady vyvolané správnymi útvarmi .
- Odpisy investičného majetku.
- Náklady na opravy a údržbu investičného majetku.
- Náklady na reklamu.
- Nezavinené manká v rámci noriem.
- Ostatné vecné náklady, napr. poštovné, poplatky za telefón, vecné a osobné náklady závodného stravovania (v súlade s platnými predpismi) a pod.
- Poistné , rôzne poplatky, cestovné.
- Mzdy za pomocné práce.
- Patria tu základné a doplnkové mzdy a ostatné osobné náklady ostatných pracovníkov a pomocných pracovníkov (kuričov, upratovačiek, vrátnikov, strážnikov ap.).
- Základné a doplnkové mzdy a ostatné náklady technicko-hospodárskych pracovníkov.
- Príspevok na sociálne zabezpečenie z miezd a ostatné osobné náklady zúčtované v položke správnej réžie.
- Náklady na prácu výpočtovej techniky.
- Náklady na výchovu učňov, zodpovedajúce platným predpisom vrátane nákladov cudzích organizácií.

Do správnej réžie nepatria:

- Náklady stredísk výrobných činností (napr. úsekov stavbyvedúcich, dielní).

- Náklady zásobovacej a skladovacej nevýrobnej činnosti (ubytovní, odborných učilišť, závodného stravovania, rozvoja vedy a techniky ap.).

Výrobná réžia (RV) a správna réžia (RS) sa spravidla kalkulujú pomocou prirážok na základe skutočných nákladov minulých období s prihliadnutím na zmeny predpokladané v období, pre ktoré sa náklady kalkulujú, prípadne na základe rozpočtu režijných nákladov. Ako základ pre sadzbu výrobnéj réžie je vhodné používať súčet priamych miezd a ostatných priamych nákladov (priame spracovateľské náklady). Tento základ zabezpečuje plynulé krytie potreby výrobnéj réžie bez ohľadu na to, či sú vykonávané práce viac alebo menej náročné na samotné priame mzdy alebo samotné ostatné priame náklady.

## 8. Zisk

Optimálny zisk je dôležitou veličinou, ktorú potrebujeme stanoviť pre výpočet ceny stavebných prác.

Na základe trhových skúseností je možno rešpektovať pri kalkulácii zisku tieto kritériá:

- úroveň zisku je výsledkom ponuky a dopytu,
- primeraný zisk je taký minimálny zisk, ktorý dokáže firma spotrebovať pre zabezpečenie svojho výrobného programu, vlastnej existencie a dobrej prosperity,
- výška zisku sa odvíja z konkurenčnej schopnosti firmy na trhu.

V súlade so zákonom o cenách je treba rešpektovať pri regulácii cien niektoré paragrafy, ktoré sa o zisku zmieňujú. Primeraným ziskom rozumieme zisk vychádzajúci z vývoja obvyklého podielu zisku tuzemského tovaru s prihliadnutím na ekonomicky oprávnené náklady, na kvalitu tovaru, obvyklé riziko výroby alebo obehu a vývoj dopytu na trhu.

Pri celkovom hodnotení primeranosti zakalkulovaného zisku je potrebné prihliadnuť na poskytovanie, resp. neposkytovanie finančných preddavkov od investora. Pokiaľ preddavky nie sú poskytované, je potrebné zvýšené náklady o úroku z úverov premietnuť do ceny jej zvýšením, naopak, predstihové poskytovanie preddavkov minimalizuje na strane dodávateľa dopad úverovej záťaže, čo by sa malo prejaviť aj znížením ceny.

Ekonomicky oprávnenými nákladmi sa rozumejú náklady na obstarávanie zodpovedajúceho množstva priameho materiálu, mzdové a ostatné osobné náklady, technologicky nevyhnutné ostatné priame a nepriame náklady a náklady obehu. Pri posudzovaní ekonomicky oprávnených nákladov sa vychádza z vývoja obvyklej úrovne týchto nákladov v porovnateľných ekonomických podmienkach s prihliadnutím na osobitosti daného tovaru.

Správnosť a opodstatnenosť postupu verejného obstarávateľa v požadovaní zdôvodnenia Vašej Ponuky potvrdzujú aj právoplatné rozhodnutia ÚVO v rovnakom merite, podstate veci (č.1.ÚVO-1079-6000/2011-ON/368,č.2.ÚVO-1080-6000/2011-ON/367, č.3. ÚVO-1145-6000/2011-ON/383 a č.4. ÚVO-77-6000/2012-ON/26).

Uvedené rozhodnutia obsahujú okrem iného aj právoplatné rozhodnutie Krajského súdu kde je uvedené nasledovné:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. 2S 366/10-352 (ďalej len ako Rozsudok č. 2S 366/10-352)

„Ohľadne vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky/ceny, na základe ktorého súd konštatuje, cit.: „V súvislosti s námietkami žalobcu v spojitosti s neobvykle nízkou cenou a postupom komisie s

*poukazom na § 9 ods. 2 ZVO je potrebné uviesť, že inštitút mimoriadne neobvykle nízkej ceny je tradičnou súčasťou práva zadávania verejných zákaziek (verejného obstarávania), ktorého účelom je ochrana obstarávateľa ako aj jednotlivých uchádzačov pred nesolidnými alebo nerealnými príslubmi ceny realizácie verejnej zákazky zo strany jednotlivých uchádzačov. Obstarávateľ je možnosťou vylúčiť ponuku s neobvykle nízkou ponukou s poukazom na § 42 ods. 4 ZVO chránený pred nebezpečenstvom, že by uzavrel zmluvu s takým uchádzačom, ktorý by nebol neskôr schopný splniť svoje záväzky, v dôsledku čoho by verejná zákazka buď nebola dokončená alebo by bola dokončená za podstatne vyššiu cenu, než bola pôvodná zmluvná cena. Ostatní uchádzači sú takouto právnou úpravou chránení pred neférovým konaním svojich konkurentov, ktorí obstarávateľovi ponúkajú ponukovú cenu, ktorú nie sú ani schopní dodržať, len preto, aby získali zákazku. Mechanizmus umožňujúci vylúčenie ponuky s neobvykle nízkou cenou je na druhej strane nástrojom, ktorého použitie je potrebné citlivo uvážiť, nakoľko tu dochádza k stretu záujmu na spravodlivej súťaži, na transparentnosti celého verejného obstarávania s primárnym záujmom na úspore verejných prostriedkov.“““*

61. Prílohu č. 1 prvej žiadosti o vysvetlenie tvoril nasledovný „Zoznam položiek, ktoré sú nižšie o viac ako 30% oproti predpokladanej hodnote zákazky“:

| PRÍLOHA 1.0015 |     |                                                                                                |          |                |                 |
|----------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------------|-----------------|
| Položka p.č.   | Kód | Názov                                                                                          | Množstvo | Merná jednotka | Jednotková cena |
| 1.1.1.1.1.6.   |     | Odvedenie vody potrubím pri priemere potrubia DN nad 600                                       | 1560     | m              | 32              |
| 1.1.1.1.1.12.  |     | Príplatok za výkopy v tečúcej vode pri ltm hor. 5                                              | 2420     | m3             | 2,98            |
| 1.1.1.1.1.14.  |     | Príplatok za výkop v tečúcej vode,hornina 5                                                    | 1512     | m3             | 3,05            |
| 1.1.1.1.1.21.  |     | Zvislé premiestnenie výkopku do 2,5 m                                                          | 1572,8   | M3             | 8,5             |
| 1.1.1.1.1.26.  |     | Príplatok za každých ďalších 1000 m premiest.pňov nad 100 do 300 mm po spevnenej ceste         | 1694     | ks             | 0,09            |
| 1.1.1.1.1.30.  |     | Vodorovné premiestnenie výkopku tr.5-7 do 10000 m                                              | 2998,84  | m3             | 1,38            |
| 1.1.1.1.1.32.  |     | Uloženie sypaniny na skládky nad 1000 do 10000 m3                                              | 2998,84  | m3             | 0,38            |
| 1.1.1.1.2.1.   |     | Betón základových konštrukcií prostý tr.C 12/15                                                | 111,15   | m3             | 78,09           |
| 1.1.1.1.2.2.   |     | Debnenie stien základových konštrukcií, odstránenie-tradičné                                   | 128      | m2             | 9,31            |
| 1.1.1.1.3.4.   |     | Lomový obkladový kameň vkladný do betónu s hrúbkou 100-200 mm s vyškárovaním cementovou maltou | 1531,5   | m2             | 32              |
| 1.1.1.1.3.9.   |     | Zábradlie oceľové osadené do bloku z betónu prostého z dvoch vodorov.rúrok                     | 540      | m              | 18,57           |
| 1.1.1.1.3.10.  |     | Zábradlie oceľové pozinkované 77 kg/bm                                                         | 540      | bm             | 88,55           |
| 1.1.1.1.4.4.   |     | Prah drevený dvojitý z guľatiny pr. 290-400 mm                                                 | 84,5     | m              | 54,49           |
| 1.1.1.1.6.4.   |     | Podchytenie stĺpa                                                                              | 1        | ks             | 39,09           |
| 1.1.1.1.7.1.   |     | Presun hmôt pre hydromelióracie-sanácia územia akéhokofvek rozsahu                             | 4986,369 | t              | 3,53            |
| 1.1.1.1.7.2.   |     | Príplatok k cene za zväčšený presun nad vymedzenú najväčšiu dopravnú vzdialenosť do 500 m      | 2714,45  | t              | 1,45            |
| 1.1.1.2.1.6.   |     | Odvedenie vody potrubím pri priemere potrubia DN nad 600                                       | 1370     | m              | 32              |
| 1.1.1.2.1.12.  |     | Príplatok za výkopy v tečúcej vode pri ltm hor. 5                                              | 2226,72  | m3             | 2,98            |
| 1.1.1.2.1.14.  |     | Príplatok za výkop v tečúcej vode,hornina 5                                                    | 1371,72  | m3             | 3,05            |
| 1.1.1.2.1.21.  |     | Zvislé premiestnenie výkopku do 2,5 m                                                          | 1439,376 | M3             | 8,5             |
| 1.1.1.2.1.25.  |     | Príplatok za každých ďalších 1000 m premiest.pňov nad 100 do 300 mm po spevnenej ceste         | 1056     | ks             | 0,09            |
| 1.1.1.2.1.28.  |     | Vodorovné premiestnenie výkopku tr.5-7 do 10000 m                                              | 2730,273 | m3             | 1,38            |
| 1.1.1.2.1.30.  |     | Uloženie sypaniny na skládky nad 1000 do 10000 m3                                              | 2730,273 | m3             | 0,38            |
| 1.1.1.2.1.2.   |     | Betón základových konštrukcií prostý tr.C 12/15                                                | 113,459  | m3             | 78,09           |
| 1.1.1.2.2.2.   |     | Debnenie stien základových konštrukcií, zhotovenie-tradičné                                    | 155,2    | m2             | 9,31            |
| 1.1.1.2.3.4.   |     | Lomový obkladový kameň vkladný do betónu s hrúbkou 100-200 mm s vyškárovaním cementovou maltou | 1651,11  | m2             | 32              |
| 1.1.1.2.3.9.   |     | Zábradlie oceľové osadené do bloku z betónu prostého z dvoch vodorov.rúrok                     | 513      | m              | 18,57           |
| 1.1.1.2.3.10.  |     | Zábradlie oceľové pozinkované 77 kg/bm                                                         | 513      | bm             | 88,55           |
| 1.1.1.2.4.4.   |     | Prah drevený dvojitý z guľatiny pr. 290-400mm                                                  | 62,3     | m              | 54,49           |
| 1.1.1.2.6.2.   |     | Rozobratie zbytky vodovodu                                                                     | 18       | m              | 44,9            |
| 1.1.1.2.7.6.   |     | Vodorovná doprava sutiny a vybúraných hmôt bez naloženia ale so zložením do 3000 m             | 5,4      | t              | 2,4             |
| 1.1.1.2.8.1.   |     | Presun hmôt pre hydromelióracie-sanácia územia akéhokofvek rozsahu                             | 4990,813 | t              | 3,53            |
| 1.1.1.2.8.2.   |     | Príplatok k cene za zväčšený presun nad vymedzenú najväčšiu dopravnú vzdialenosť do 500 m      | 3553,098 | t              | 1,45            |
| 1.1.1.2.3.1.1. |     | Rozobratie zbytky plynovodu                                                                    | 20       | m              | 53,79           |
| 1.1.1.2.3.1.2. |     | Montáž zbytky plynovodu                                                                        | 21       | m              | 94,49           |
| 1.1.1.3.1.     |     | Geodetické zameranie skutočného vyhotovenia                                                    | 1        | kpl            | 8500            |
| 1.1.1.3.2.     |     | Projekt skutočného vyhotovenia                                                                 | 1        | kpl            | 11009           |

62. Navrhovateľ dňa 07. 04. 2022 doručil kontrolovanému prostredníctvom IS eZákazky odpoveď na prvú žiadosť o vysvetlenie, v ktorej navrhovateľ uviedol, cit.: „V prvom rade uchádzač uvádza, že podľa jemu dostupných informácií neexistuje legitímny zákonný dôvod pre postup verejného obstarávateľa vyzvať uchádzača na vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky postupom podľa § 53 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní (ďalej „ZVO“)

*Uchádzač poukazuje na skutočnosť, že verejný obstarávateľ už pristúpil voči uchádzačovi k obdobnej žiadosti o vysvetlenie údajne mimoriadne nízkej ponuky, pričom následne pristúpil verejný obstarávateľ k vylúčeniu uchádzača pre údajné nedostatočné vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky.*

*V kontexte doterajšieho postupu úrad pre verejné obstarávanie v rozhodnutí č. 4267-6000/2022-OD zo dňa 08.03.2022 uviedol, že doterajší postup verejného obstarávateľa bol nezákonný nakoľko: Úrad konštatuje, že žiadosť o vysvetlenie, ktorú kontrolovaný zaslal navrhovateľovi bola založená na identifikácii položiek, na ktoré kontrolovaný požadoval aplikovať tzv. typový kalkulačný vzorec, a tým vysvetliť ich mimoriadne nízku cenu. Mimoriadne nízku ponuku je však potrebné odôvodniť na základe prísnych kritérií objektivity a súčasne v súlade so zásadou primeranosti. Je však potrebné uviesť, že prípady objektívnych skutočností, dostatočne odôvodňujúcich mimoriadne nízku ponuku, sú v ustanovení § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní upravené len demonštratívne a uchádzač môže komisii verejného obstarávateľa/obstarávateľa uviesť aj iné dôvody a skutočnosti, preukazujúce odôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky. Komisia na vyhodnotenie ponúk musí požiadavku o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky venovať náležitú pozornosť a neprístupovať k tomuto inštitútu len formálne. Relevantné odôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky uchádzačom môže byť podané len vtedy, ak sú mu známe konkrétne pochybnosti, resp. dôvody, ktoré viedli komisiu na vyhodnotenie ponúk verejného obstarávateľa/obstarávateľa k záveru, že jeho ponuka, resp. jej časť je mimoriadne nízka. Je potrebné, aby komisia na vyhodnotenie ponúk uviedla, v čom vidí nereálnosť, podhodnotenú ponukovú cenu uchádzača, teda uviesť skutočnosti, ktoré vzbudzujú pochybnosti o realizovateľnosti predmetu zákazky za ponukovú cenu uchádzača. Požiadavka na vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky by mala byť podrobná a konkrétna tak, aby bolo možné preskúmateľne preveriť odôvodnenie uchádzača k mimoriadne nízkej ponuke. Postup komisie na vyhodnotenie ponúk pri požiadaní uchádzača o vysvetlenie mimoriadnej ponuky musí byť v súlade s princípom transparentnosti preskúmateľný, čo znamená, že verejný obstarávateľ je povinný uviesť, na základe ktorých konkrétnych skutočností vyhodnotil ponuku uchádzača ako mimoriadne nízku a toto svoje tvrdenie je následne povinný aj riadne odôvodniť. Úrad v tejto súvislosti uvádza, že kontrolovaný v predmetnej žiadosti o vysvetlenie neodôvodnil, na základe čoho identifikoval uvedené položky ako mimoriadne nízke.*

*Uchádzač má za to, že ani súčasná žiadosť o vysvetlenie údajne mimoriadne nízkej ponuky nie je zo strany verejného obstarávateľa odôvodnená v časti, z akého dôvodu dospel verejný obstarávateľ k poznatku, že ponuka uchádzača by mala byť údajne mimoriadne nízka.*

*Uchádzač opakovane uvádza, že verejný obstarávateľ porušuje svoju zákonnú povinnosť poskytnúť uchádzačovi výsledok elektronickej aukcie. Nie je tak teda zrejmé, či trh nevygeneroval cenové ponuky zvyšných uchádzačov v cenovej hladine len mierne vyššej ako je samotná celková ponuka uchádzača. Máme dôvodnú domnienku, že tomu tak je a teda neexistujú zákonné dôvody pre zaslanie žiadosti o vysvetlenie.*

*Skutočnosť, že predpokladané hodnoty zákazky sa v súčasnosti s vysokou pravdepodobnosťou umelo nadhodnocujú dokazuje aj skutočnosť, že v nedávnom čase bolo uzatvorených viacero*

zmlúv vo verejných obstarávaníach, pri ktorých úspešná ponuka bola nižšia oproti PHZ o viac ako 30 percent:

Pata - verejná kanalizácia - rozšírenie kanalizácie / 13383 - WYP

Výstavba a rozšírenie stokovej siete Harichovce - 1. etapa / 58984 - WYP

Kanalizácia a ČOV - Kráľová pri Senci, Kostolná pri Dunaji a Hrubá Borša/ 11416 - MSP

Štadión Sereď- rekonštrukcia a dostavba - búracie práce/ 4279 - WYP

Zo strany verejného obstarávateľa je taktiež dlhodobo opomínaná žiadosť uchádzača o poskytnutie spôsobu kalkulácie predpokladanej hodnoty zákazky projektantom. Tým, že uchádzač nevie aké hodnoty resp. aký spôsob výpočtu využil projektant na stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky nie je zo strany uchádzača možné vyhodnotiť či niektorá položka nie je zbytočne nadhodnotená a teda uchádzač nevie reagovať náležite v rámci vysvetlenia na výpočet daných položiek. Taktiež uchádzač upozorňuje, že osoba, ktorá vytvorila predpokladanú hodnotu zákazky nie je zapísaná v zozname znalcov a teda je otázne či PHZ bola vypočítaná korektne.

Napriek skutočnosti, že v kontexte predchádzajúceho považuje uchádzač postup verejného obstarávateľa za nesprávny, nakoľko uchádzač má skutočný záujem realizovať danú zákazku a nemá záujem vytvárať umelé zdržania pri vyhodnocovaní danej súťaže, uchádzač týmto poskytuje nasledovné vysvetlenie k cenám položiek, ktoré požaduje vysvetliť verejný obstarávateľ:

V prvom rade uchádzač uvádza, že v Slovenskej republike neexistuje všeobecne záväzný tzv. oborový kalkulačný vzorec, čo dokazuje aj skutočnosť, že jednotlivé komerčne používané cenové rozpočtové programy (cenkros, cenekon a pod. ) sa líšia v kalkulačných vzorcoch.

Taktiež ceny uvádzané v týchto rozpočtových programoch sú len indikatívne a vždy je rozhodujúca trhovú cenová hladina danej položky.

**V kontexte vyššie uvedeného, za účelom preukázania skutočnej výšky daných položiek uchádzač predkladá cenové ponuky od subdodávateľov s cenovým rozborom súvisiacich činností uchádzača ako zhotoviteľa ku príslušnej položke.**

Veríme, že verejný obstarávateľ už po tomto vysvetlení dospeje k záveru, že ponuka uchádzača je reálna, uchádzač si dané položky neodhadol, ale disponuje reálnymi cenovými ponukami subdodávateľov a teda dielo je za navrhovanú cenu skutočne realizovateľné. “

63. Ako prílohu k odpovedi na prvú žiadosť o vysvetlenie navrhovateľ predložil rozbor ceny 1- 37, cenovú ponuku spoločnosti YY zo dňa 15. 09. 2021 a XX zo dňa 09. 09. 2021. Úrad zhrnul predložené rozbor ceny do nasledovnej tabuľky:

| Rozbor ceny č. | Položka p. č.   | Názov položky                                            | Hodnota uvedená v časti „SUB Poddodávky“ | Hodnota uvedená v stĺpci „T“ rozborov ceny | Poznámka uvedená pod názvom položky |
|----------------|-----------------|----------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------|
| 1              | 1.1.1.1.1.1.6.  | Odvedenie vody potrubím pri priemere potrubia DN nad 600 | 28,51                                    | SUB                                        | (viď. Cenová ponuka spoločnosti XX) |
| 2              | 1.1.1.1.1.1.12. | Priplatok za výkopy v                                    | 2,64                                     |                                            |                                     |

|           |                       |                                                                                                 |             |          |             |
|-----------|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------|-------------|
|           |                       | tečúcej vode pri ltm hor. 5                                                                     |             |          |             |
| 3         | 1.1.1.1.1.1.14.       | Príplatok za výkop v tečúcej vode, hornina 5                                                    | 2,72        |          |             |
| 4         | 1.1.1.1.1.1.21.       | Zvislé premiestnenie výkopku do 2,5 m                                                           | 7,56        |          |             |
| 5         | 1.1.1.1.1.1.26.       | Príplatok za každých ďalších 1000 m premiest. pňov nad 100 do 300 mm po spevnenej ceste         | 0,080       |          |             |
| 6         | 1.1.1.1.1.1.30.       | Vodorovné premiestnenie výkopku tr.5-7 do 10000 m                                               | 1,23        |          |             |
| 7         | 1.1.1.1.1.1.32.       | Uloženie sypaniny na skládky nad 1000 do 10000 m3                                               | 0,34        |          |             |
| 8         | 1.1.1.1.1.2.1.        | Betón základových konštrukcií prostý tr. C 12/15                                                | 69,24       |          |             |
| 9         | 1.1.1.1.1.2.2.        | Debnenie stien základových konštrukcií, odstránenie-tradičné                                    | 0,00        | P        | Mzdy        |
| 10        | 1.1.1.1.1.3.4.        | Lomový obkladový kameň vkladany do betónu s hrúbkou 100-200 mm s vyškárovaním cementovou maltou | 28,33       |          |             |
| 11        | 1.1.1.1.1.3.9.        | Zábradlie oceľové osadené do bloku z betónu prostého z dvoch vodorov. rúrok cementovou maltou   | 16,47       |          |             |
| 12        | 1.1.1.1.1.3.10.       | Zábradlie oceľové pozinkované 77 kg/bm                                                          | 79,30       |          |             |
| 13        | 1.1.1.1.1.4.4.        | Prah drevený dvojité z guľatiny pr. 290- 400mm                                                  | 48,64       |          |             |
| 14        | 1.1.1.1.1.6.4.        | Podchytenie stĺpa                                                                               | 34,55       |          |             |
| <b>15</b> | <b>1.1.1.1.1.7.1.</b> | <b>Presun hmôt pre hydromeliorácie-sanácia územia akéhokoľvek rozsahu</b>                       | <b>0,00</b> | <b>P</b> | <b>Mzdy</b> |
| 16        | 1.1.1.1.1.7.2.        | Príplatok k cene za zväčšený presun nad vymedzenú najväčšiu dopravnú vzdialenosť do 500 m       | 1,29        |          |             |
| 17        | 1.1.1.2.1.1.6.        | Odvedenie vody potrubím pri priemere potrubia DN nad 600                                        | 28,51       |          |             |
| 18        | 1.1.1.2.1.1.12.       | Príplatok za výkopy v tečúcej vode pri ltm hor. 5                                               | 2,64        |          |             |
| 19        | 1.1.1.2.1.1.14.       | Príplatok za výkop v tečúcej vode, hornina 5                                                    | 2,72        |          |             |
| 20        | 1.1.1.2.1.1.21.       | Zvislé premiestnenie výkopku do 2,5 m                                                           | 7,56        |          |             |
| 21        | 1.1.1.2.1.1.25.       | Príplatok za každých ďalších 1000 m premiest. pňov nad 100 do 300 mm po spevnenej ceste         | 0,080       |          |             |
| 22        | 1.1.1.2.1.1.28.       | Vodorovné premiestnenie výkopku tr.5-7 do 10000 m                                               | 1,23        |          |             |

|           |                              |                                                                                                 |                    |                 |                                     |
|-----------|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------|-------------------------------------|
| 23        | 1.1.1.2.1.1.30.              | Uloženie sypaniny na skládky nad 1000 do 10000 m3                                               | 0,34               |                 |                                     |
| 24        | 1.1.1.2.1.2.1.               | Betón základových konštrukcií prostý tr.C 12/15                                                 | 69,24              |                 |                                     |
| 25        | 1.1.1.2.1.2.2.               | Debnenie stien základových konštrukcií, zhotovenie-tradičné                                     | 8,29               |                 |                                     |
| 26        | 1.1.1.2.1.3.4.               | Lomový obkladový kameň vkladany do betónu s hrúbkou 100-200 mm s vyškárovaním cementovou maltou | 28,33              |                 |                                     |
| 27        | 1.1.1.2.1.3.9.               | Zábradlie oceľové osadené do bloku z betónu prostého z dvoch vodorov. rúrok cementovou maltou   | 16,47              |                 |                                     |
| 28        | 1.1.1.2.1.3.10.              | Zábradlie oceľové pozinkované 77 kg/bm maltou                                                   | 79,30              |                 |                                     |
| 29        | 1.1.1.2.1.4.4.               | Prah drevený dvojité z guľatiny pr. 290- 400mm                                                  | 48,64              |                 |                                     |
| 30        | 1.1.1.2.1.6.2.               | Rozobratie zhybky vodovodu                                                                      | 39,88              |                 |                                     |
| 31        | 1.1.1.2.1.7.6.               | Vodorovná doprava sutiny a vybúraných hmôt bez naloženia ale so zložením do 3000 m              | 2,15               |                 |                                     |
| <b>32</b> | <b><u>1.1.1.2.1.8.1.</u></b> | <b><u>Presun hmôt pre hydromeliorácie-sanácia územia akéhokoľvek rozsahu</u></b>                | <b><u>0,00</u></b> | <b><u>P</u></b> | <b><u>Mzdy</u></b>                  |
| 33        | 1.1.1.2.1.8.2.               | Príplatok k cene za zväčšený presun nad vymedzenú najväčšiu dopravnú vzdialenosť do 500 m       | 1,29               | SUB             | (viď. Cenová ponuka spoločnosti XX) |
| 34        | 1.1.1.2.3.1.1.               | Rozobratie zhybky plynovodu                                                                     | 48,24              |                 |                                     |
| 35        | 1.1.1.2.3.1.2.               | Montáž zhybky plynovodu                                                                         | 84,36              |                 |                                     |
| 36        | 1.1.1.3.1.                   | Geodetické zameranie skutočného vyhotovenia                                                     | 7500,00            |                 |                                     |
| 37        | 1.1.1.3.2.                   | Projekt skutočného vyhotovenia                                                                  | 9800,00            |                 |                                     |

64. Navrhovateľ zároveň ku všetkým rozborom položiek odkazujúcim na cenovú ponuku spoločnosti XX zo dňa 09. 09. 2021 pripojil aj cenové ponuky spoločnosti XX obsahujúce jednotkové aj celkové ceny za tú-ktorú položku.

65. Kontrolovaný dňa 20. 04. 2022 doručil navrhovateľovi prostredníctvom IS eZákazky druhú žiadosť o vysvetlenie zo dňa 13. 04. 2022, v ktorej uviedol, cit.: „Dňa 7.4.2022 doručil uchádzač verejnému obstarávateľovi vysvetlenie. Vo svojom vysvetlení uchádzač spochybňuje legitimitu žiadosti verejného obstarávateľa. Uchádzač uvádza, že nevie aký spôsob výpočtu využil projektant na stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky a teda nevie reagovať náležite v rámci vysvetlenia na výpočet daných položiek. Za účelom preukázania skutočnej

výšky požadovaných položiek uchádzač predložil cenové ponuky od subdodávateľov s cenovým rozborom súvisiacich činností uchádzača ako zhotoviteľa ku príslušnej položke.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, ak komisia identifikuje nezrovnalosti alebo nejasnosti v informáciách alebo dôkazoch, ktorá uchádzač poskytol, písomne požiada o vysvetlenie ponuky a ak je to potrebné aj o predloženie dôkazov. Vysvetlením ponuky nemôže dôjsť k jej zmene. Za zmenu ponuky sa nepovažuje odstránenie zrejmých chýb v písaní a počítaní.

Komisia konštatuje, že uchádzač k požadovaných položkám, ktoré boli predmetom žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky k stavebným prácam, predložil formálny kalkulačný vzorec, ktorý neobsahuje náležitosti požadované verejným obstarávateľom.

Uchádzač v 34 položkách z 37 požadovaných predložil len kalkuláciu položky poddodávky, pričom uviedol v názve položky vid' cenová ponuka od spoločnosti XX bez náležitého výpočtu kalkulácie ceny. Zároveň predložil „cenovú ponuku spoločnosti XX zo dňa 9.9.2021“ prílohou ktorej boli skopírované položky výkazu výmer, pričom boli sprístupnené položky, ktoré verejný obstarávateľ požadoval vysvetliť.

Na základe preskúmania uchádzačom zaslaného vysvetlenia, komisia identifikovala nezrovnalosti a nejasnosti, ktoré žiada vysvetliť :

1. Uchádzač vo svojej ponuke na preukázanie technickej a odbornej spôsobilosti využil kapacity spoločnosti ZZ, pričom predložil na vyzvanie doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti. Zároveň uchádzač vo svojej ponuke na strane 205 deklaroval využitie subdodávateľov podľa § 41 - ZZ s podielom subdodávky 20%. Verejný obstarávateľ žiada uchádzača o vysvetlenie, prečo vo svojej ponuke nepredložil využitie subdodávateľa XX, ktorý mu bol podľa predložených dokladov známy ku dňu predkladania ponuky a výšku podielu subdodávky.
2. Verejný obstarávateľ žiada uchádzača o opätovné predloženie relevantných 34 kalkulačných listov požadovaných verejným obstarávateľom v rozsahu podľa žiadosti o vysvetlenie zo dňa 31.3.2022 od subdodávateľa XX, ktorými uchádzač preukazoval vysvetlenie neobvykle nízkej ceny.
3. Uchádzač predložil rozbor ceny na položku č. 15 a položku č. 32 (položka Presun hmôt pre hydromeliorácie - sanácia územia akéhokoľvek rozsahu) pričom narozpočtoval, že na presun 1 tony využije stavebného pracovníka, ktorého hrubá hodinová mzda je 4,96 EUR a presun 1 tony mu bude trvať 0,46 normohodiny. Celkové množstvo položky č. 15 je 4.986,369 tony a položky č. 32 je 4.990,813 tony. Podľa rozpočtovanej položky uchádzača v tejto činnosti nebude využívať žiadne strojné a technické zariadenia. Verejný obstarávateľ žiada uchádzača o vysvetlenie stavebných postupov a osobitosti stavebných prác, ktorými dokáže presunúť 1 tonu zeminy za 0,46 normohodiny stavebným robotníkom bez použitia strojového vybavenia.

Vysvetlenie nezrovnalostí a doplnenie 34 kalkulačných listov podľa požiadaviek verejného obstarávateľa na kalkulačný vzorec, ktoré vám deklaroval vo vysvetlení zo dňa 31.3.2022 predložte do piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti.“

66. Navrhovateľ dňa 27. 04. 2022 doručil kontrolovanému prostredníctvom IS eZákazky odpoveď na druhú žiadosť o vysvetlenie zo dňa 27. 04. 2022, v ktorej uviedol, cit.: „K bodu 1 žiadosti verejného obstarávateľa: V bode 1 žiadosti o vysvetlenie verejný obstarávateľ žiada uchádzača o vysvetlenie, prečo vo svojej ponuke nepredložil využitie subdodávateľa XX, ktorý mu bol podľa predložených dokladov známy ku dňu predloženia ponuky a výšku podielu subdodávky: V kontexte uvedeného uchádzač opakovane uvádza, že cenová ponuka spoločnosti XX slúžila na účely vysvetlenia cenotvorby uchádzača pri príprave ponuky. Uchádzač preukazoval predmetnou cenovou ponukou hospodárnosť svojej ponuky vo vzťahu ku žiadosti o vysvetlenie cenotvorby. Uchádzač disponoval v čase prípravy ponuky cenovou ponukou spoločnosti XX avšak v čase **prípravy ponuky nedošlo k uzavretiu subdodávateľskej zmluvy s predmetnou spoločnosťou** a preto nebolo možné predmetnú spoločnosť uviesť v rámci uvedenia známych subdodávateľov.

*K bodu 2 žiadosti verejného obstarávateľa:*

*V rámci bodu 2 žiadosti o vysvetlenie verejný obstarávateľ žiada uchádzača o predloženie 34 kalkulačných listov požadovaných verejným obstarávateľom v predchádzajúcej žiadosti o vysvetlenie zo dňa 31.03.2022.*

*S poukazom na uvedené uchádzač opakovane uvádza, že súťažné podklady verejného obstarávateľa neobsahovali vzor kalkulačného vzorca. Taktiež verejný obstarávateľ doteraz neposkytol metodiku akým spôsobom kalkuloval jednotlivé položky výkazu výmer v rámci predpokladanej hodnoty zákazky.*

*Uchádzač uvádza, že maximálnou mierou preukázania hospodárnosti ponuky uchádzača je preukázanie subdodávateľských ponúk, ktoré dokazujú cenovú úroveň daných stavebných prác. Uchádzač v rámci doterajších vysvetlení predložil viacero cenových ponúk a teda je zrejmé, že ponuka uchádzača je hospodárna, a teda uchádzač vie realizovať predmetné práce za ponukové ceny uvedené v ponuke uchádzača.*

*V kontexte požiadavky verejného obstarávateľa na predloženie 34 kalkulačných listov v rámci ponuky spoločnosti XX predmetné považuje uchádzač za šikanóznou nezákonnú požiadavku verejného obstarávateľa. Verejný obstarávateľ neodôvodnil prečo pre všetkých 34 položiek požaduje vysvetlenie a v rámci žiadosti ani neuviedol metodiku na základe ktorej vyhodnotil všetkých 34 položiek ako mimoriadne nízkyh.*

*K bodu 3 žiadosti verejného obstarávateľa:*

*V bode 3 predmetnej žiadosti o vysvetlenie verejný obstarávateľ požaduje vysvetlenie stavebných postupov a osobitostí stavebných prác, ktorými dokáže presunúť 1 tonu zeminy za 0,46 normohodiny stavebným robotníkom bez použitia strojového vybavenia.*

*Uchádzač v kontexte uvedeného odkazuje na cenový softvér Cenkos na položky 15 a 32 Presun hmôt pre hydromeliorácie - sanácia územia, z ktorých vyplýva že predmetné činnosti sú kalkulované stavebným pracovníkom.*

*Uchádzač má za to, že aj predmetná otázka verejného obstarávateľa dokazuje, že predpokladaná hodnota zákazky nebola kalkulovaná štandardne (napr. použitím cenových softvérov - Cenkosu, Cenekon a pod.) a uchádzač opakovane žiada verejného obstarávateľa o poskytnutie metodiky spôsobu výpočtu jednotlivých položiek výkazu výmer. “*

67. Kontrolovaný v „Zápisnici z vyhodnotenia podmienok účasti a ponuky – prvý v poradí po „Vysvetlení ponuky a predložení dôkazov““ zo dňa 05. 05. 2022 uvádza, cit.: „Komisia sa oboznámila s vypracovaným materiálom „Nákladový rozpočet s aktuálnymi cenami v danom čase“ na predmet zákazky od odborne spôsobilej osoby pána XXX. Zároveň s priebehom a výsledkom verejného obstarávania č. 2 na predmetnú stavbu, a víťaznej cenovej ponuky uchádzača vo verejnom obstarávaní č. 2 a to spoločnosťou SS, kde cena za zhotovenie celého diela bola 1.577.799,66 EUR s DPH. Verejný obstarávateľ podpísal Zmluvu o dielo č. 2/2020 s víťazným uchádzačom a následne mu odovzdal stavenisko za účelom realizácie diela. Zhotoviteľ však v marci 2021 ešte pred cenovým nárastom materiálov a prác odstúpil od plnenia Zmluvy o dielo, nakoľko v už tom období nebol schopný zabezpečiť zhotovenie diela v ponúknutej a vysúťaženej cene 1.577.799,66 €.

*Komisia sa oboznámila s aktuálnymi cenami na základe vypracovaného nákladového rozpočtu v aktuálnom čase v súvislosti s cenami predpokladanej hodnoty zákazky (PHZ) a predloženej cenovej ponuky uchádzača XY“*

68. Kontrolovaný dňa 06. 05. 2022 doručil navrhovateľovi prostredníctvom IS eZákazky Oznámenie o vylúčení, v ktorom uviedol, cit.: „Verejný obstarávateľ, ktorým je Obec Radôstka, Radôstka č. 51, 023 04 Stará Bystrica, IČO: 00314226 (ďalej len „verejný obstarávateľ“) v postupe zadávania podlimitnej zákazky na stavebné práce, zadávanej podľa § 112 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) vyhlásil zadávanie zákazky na predmet s názvom: „Úprava Radôstky - protipovodňová ochrana v km 2.450 - 2.957 v k.ú. obce Radôstka – 3“, ktorá bola vyhlásená Výzvou na predkladanie ponúk uverejnenou v Úradnom vestníku UVO č. 186/2021 zo dňa 09.08.2021 pod značkou 40598 - WYP, **vylučuje ponuku uchádzača** v súlade s § 53 ods. 5 písm. d) v súbehu s § 53 ods. 5 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní.

*Odôvodnenie vylúčenia uchádzača:*

*Uchádzač: XY:*

1. bol listom „Zaradenie späť do procesu verejného obstarávania“ zo dňa 14. 03. 2022 na základe rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie č. 4267-6000/2022-OD zo dňa 08.03.2022 zaradený späť do procesu verejného obstarávania. Verejný obstarávateľ opätovne ponuku uchádzača XY vyhodnocoval.
2. bol listom zo dňa 30. 03. 2022 (doručeného dňa 31.03.2022) požiadaný o predloženie Vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní takto, cit.: (...)<sup>3</sup>

*Dňa 7. 4. 2022 doručil uchádzač verejnému obstarávateľovi vysvetlenie. Vo svojom vysvetlení uchádzač spochybňuje legitimitu žiadosti verejného obstarávateľa. Uchádzač uvádza, že nevie aký spôsob výpočtu využil projektant na stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky a teda*

---

<sup>3</sup> Pozn. úradu – kontrolovaný na str. 1 až 10 Oznámenia o vylúčení cituje z prvej žiadosti o vysvetlenie (pozri body 60 tohto rozhodnutia)

nevie reagovať náležite v rámci vysvetlenia na výpočet daných položiek. Za účelom preukázania skutočnej výšky požadovaných položiek uchádzač predložil cenové ponuky od subdodávateľov s cenovým rozborom súvisiacich činností uchádzača ako zhotoviteľa ku príslušnej položke.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, ak komisia identifikuje nezrovnalosti alebo nejasnosti v informáciách alebo dôkazoch, ktorá uchádzač poskytol, písomne požiada o vysvetlenie ponuky a ak je to potrebné aj o predloženie dôkazov. Vysvetlením ponuky nemôže dôjsť k jej zmene. Za zmenu ponuky sa nepovažuje odstránenie zrejmych chýb v písaní a počítaní.

Komisia konštatuje, že uchádzač k požadovaných položkám, ktoré boli predmetom žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky k stavebným prácam, predložil formálny kalkulačný vzorec, ktorý neobsahuje náležitosti požadované verejným obstarávateľom.

Uchádzač v 34 položkách z 37 požadovaných predložil len kalkuláciu položky poddodávky, pričom uviedol v názve položky vid' cenová ponuka od spoločnosti XX bez náležitého výpočtu kalkulácie ceny. Zároveň predložil „cenovú ponuku spoločnosti XX zo dňa 9.9.2021 prílohou ktorej boli skopírované položky výkazu výmer, pričom boli sprístupnené položky, ktoré verejný obstarávateľ požadoval vysvetliť.

Na základe preskúmania uchádzačom zaslaného vysvetlenia, komisia identifikovala nezrovnalosti a nejasnosti, ktoré žiada vysvetliť“. (...) <sup>4</sup>

Na základe komisiou identifikovaných nezrovnalosti a nejasnosti, Verejný obstarávateľ zaslal uchádzačovi „Žiadosť o vysvetlenie ponuky a predloženie dôkazov“ zo dňa 13. 04. 2022, ktorá bola doručená uchádzačovi dňom 20. 04. 2022.

Dňa 27. 4. 2022 doručil uchádzač verejnému obstarávateľovi odpoveď na Žiadosť o vysvetlenie ponuky a predloženie dôkazov v znení: (...) <sup>5</sup>

Komisia konštatuje, že uchádzač svoje „Vysvetlenie“ doručil v zákonnej lehote. V uvedenom vysvetlení neposkytol, nedoplnil a nevysvetlil verejnému obstarávateľovi ponuku a nepredložil dôkazy tak, ako ho o to verejný obstarávateľ žiadal. (...) <sup>6</sup>

Komisia v súlade s ustanovením § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní vyhodnocovala, či ponuka uchádzača nevykazuje znaky mimoriadne nízkej ponuky. Komisia dospela k záveru, že uchádzač ponuku v elektronickej aukcii predložil ako mimoriadne nízku podľa § 53 odst. 2 zákona o verejnom obstarávaní, ktorá vykazuje položky o viac ako 30% nižšie ako je hodnota položiek rozpočtovaných oprávnenou osobou v rozpočte stavebného diela, ktorý bol určený ako predpokladaná hodnota zákazky.

---

<sup>4</sup> Pozn. úradu – kontrolovaný na str. 11 Oznámenia o vylúčení cituje z druhej žiadosti o vysvetlenie (pozri bod 65 tohto rozhodnutia)

<sup>5</sup> Pozn. úradu – kontrolovaný na str. 12 Oznámenia o vylúčení cituje odpoveď navrhovateľa na druhú žiadosť o vysvetlenie (pozri bod 66 tohto rozhodnutia)

<sup>6</sup> Pozn. úradu – kontrolovaný cituje § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní

*Verejný obstarávateľ vyžadoval od uchádzača vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky a predloženie dôkazov a to tak, ako je vyššie uvedené.*

*Úrad pre verejné obstarávanie v Rozhodnutí číslo 4267-6000/2022-OD zo dňa 08.03.2022, kontrolovanému Obec Radôstka, IČO: 00314226, ako návod pre kontrolovaného uviedol:*

*„Ako návod pre kontrolovaného ako v budúcnosti predísť uvedenému porušeniu zákona o verejnom obstarávaní, úrad v súlade s § 175 ods. 8 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní uvádza, že v budúcnosti by mal kontrolovaný v druhovo rovnakej k veci pri adresovaní žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky túto žiadosť náležite odôvodniť, a to popísať myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k jej adresovaniu, doložiť prepočty, uviesť, oproti čomu považuje vybrané položky za mimoriadne nízke. Žiadosť o vysvetlenie ponuky mala byť koncipovaná jednoznačne a dostatočne podrobne tak, aby bol uchádzač na ňu schopný relevantne odpovedať a aby bolo možné spätne preskúmať súlad odpovede uchádzača s danou požiadavkou.“*

*Komisia verejného obstarávateľa konštatuje, že postupovala v súlade „s návodom pre kontrolovaného“, žiadosť o vysvetlenie bola koncipovaná jednoznačne, boli vybrané položky, ktoré vykazovali mimoriadne nízku cenu, vybrané položky boli posudzované oproti položkám rozpočtu v rámci stanovenia predpokladanej hodnoty zákazky. Bolo presne stanovené ako predložiť ekonomický rozbor jednotkovej ceny po položkách podľa kalkulačného vzorca. Zároveň bola uvedená presná požadovaná štruktúra kalkulačného vzorca.*

*Komisia verejného obstarávateľa konštatuje, že uchádzač dostatočne nevysvetlil a nedoložil dostatočné dôkazy, ktoré by vysvetlili mimoriadne nízku ponuku v súlade s § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.*

*Komisia konštatuje, že uchádzačom predložené vysvetlenia ponuky nie sú svojím obsahom v súlade s požiadavkou verejného obstarávateľa a uchádzačom predložené vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky žiadnym spôsobom - dostatočne neodôvodňujú nízku úroveň cien alebo nákladov predložených v ponuke.*

*Z uvedeného dôvodu verejný obstarávateľ ponuku uchádzača vylučuje v súlade s ustanovením § 53 ods. 5 písm. d) v súbehu s § 53 ods. 5 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní.“*

## **Právny rámec**

69. Podľa § 2 ods. 5 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní na účely tohto zákona sa rozumie subdodávateľom hospodársky subjekt, ktorý uzavrie alebo uzavrel s úspešným uchádzačom písomnú odplatnú zmluvu na plnenie určitej časti zákazky alebo koncesie.
70. Podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ musia dodržať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

71. Podľa § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu v súťažných podkladoch alebo v koncesnej dokumentácii vyžadovať, aby
- a) uchádzač v ponuke uviedol podiel zákazky, ktorý má v úmysle zadať subdodávateľom, navrhovaných subdodávateľov a predmety subdodávok,
  - b) navrhovaný subdodávateľ spĺňal podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia a neexistovali u neho dôvody na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. a) až h) a ods. 7; oprávnenie dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu sa preukazuje vo vzťahu k tej časti predmetu zákazky alebo koncesie, ktorý má subdodávateľ plniť.
72. Podľa § 53 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní vyhodnocovanie ponúk komisiou je neverejné. Komisia vyhodnotí ponuky z hľadiska splnenia požiadaviek verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa na predmet zákazky alebo koncesie a v prípade pochybností overí správnosť informácií a dôkazov, ktoré poskytnú uchádzači; ak ide o zákazku v oblasti obrany a bezpečnosti, komisia vyhodnotí ponuky aj z hľadiska požiadaviek na bezpečnosť a ochranu utajovaných skutočností a bezpečnosť dodávok. Ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vyžadoval od uchádzačov zábezpeku, komisia posúdi zloženie zábezpeky. Ak komisia identifikuje nezrovnalosti alebo nejasnosti v informáciách alebo dôkazoch, ktoré uchádzač poskytol, písomne požiada o vysvetlenie ponuky a ak je to potrebné aj o predloženie dôkazov. Vysvetlením ponuky nemôže dôjsť k jej zmene. Za zmenu ponuky sa nepovažuje odstránenie zrejmých chýb v písaní a počítaní.
73. Podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, ak sa pri určitej zákazke javí ponuka ako mimoriadne nízka vo vzťahu k tovaru, stavebným prácam alebo službe, komisia písomne požiada uchádzača o vysvetlenie týkajúce sa tej časti ponuky, ktoré sú pre jej cenu podstatné. Vysvetlenie sa môže týkať najmä
- a) hospodárnosti stavebných postupov, hospodárnosti výrobných postupov alebo hospodárnosti poskytovaných služieb,
  - b) technického riešenia alebo osobitne výhodných podmienok, ktoré má uchádzač k dispozícii na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác, na poskytnutie služby,
  - c) osobitosti tovaru, osobitosti stavebných prác alebo osobitosti služby navrhovanej uchádzačom,
  - d) dodržiavania povinností v oblasti pracovného práva, najmä s ohľadom na dodržiavanie minimálnych mzdových nárokov, ochrany životného prostredia alebo sociálneho práva podľa osobitných predpisov,
  - e) dodržiavania povinností voči subdodávateľom,
  - f) možnosti uchádzača získať štátnu pomoc.
74. Podľa § 53 ods. 5 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ vylúčia ponuku, ak uchádzačom predložené vysvetlenie ponuky nie je svojim obsahom v súlade s požiadavkou podľa odseku 1.
75. Podľa § 53 ods. 5 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ

a obstarávateľ vylúčia ponuku, ak uchádzačom predložené vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky a dôkazy dostatočne neodôvodňujú nízku úroveň cien alebo nákladov najmä s ohľadom na skutočnosti podľa odseku 2.

### Právne posúdenie úradom

Úrad preskúmal postup kontrolovaného v predmetnom verejnom obstarávaní v rozsahu namietaných skutočností a po zhodnotení všetkých podkladov, najmä dokumentácie predloženej kontrolovaným, vyjadrenia kontrolovaného, ako aj navrhovateľom namietaných skutočností, konštatuje nasledovné:

76. Úrad uvádza, že námietky navrhovateľa smerujú proti vylúčeniu ponuky navrhovateľa z predmetného verejného obstarávania, a to podľa § 53 ods. 5 písm. d) a písm. f) zákona o verejnom obstarávaní. Predmetnému vylúčeniu predchádzali dve žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky, pričom navrhovateľ vo svojich námietkach považuje adresovanie druhej žiadosti o vysvetlenie za neodôvodnené a arbitrárne. Navrhovateľ tvrdí, že v druhej žiadosti o vysvetlenie absentujú myšlienkové pochody kontrolovaného, ktoré ho viedli k ignorovaniu cenovej ponuky spoločnosti YY vzhľadom na skutočnosť, že kontrolovaný v predmetnej žiadosti žiadal vysvetlenie výlučne položiek cenovej ponuky spoločnosti XX.
77. Úrad konštatuje, že na to, aby mohol kontrolovaný pristúpiť k vylúčeniu navrhovateľa, musí podrobne posúdiť a preskúmať všetky relevantné skutočnosti, keďže inštitút vylúčenia predstavuje zásah do práva uchádzača (navrhovateľa) byť účastný na verejnom obstarávaní. Úrad na základe uvedeného preskúmal obe žiadosti o vysvetlenie, pričom konštatuje nasledovné:
78. Kontrolovaný v prvej žiadosti o vysvetlenie, ktorá smerovala k vysvetleniu mimoriadne nízkej ponuky podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, pričom kontrolovaný v prílohe predmetnej žiadosti uviedol zoznam položiek, ktorých cenu od navrhovateľa požadoval vysvetliť prostredníctvom kalkulačného vzorca. Úrad uvádza, že kontrolovaný odôvodnil mimoriadne nízku cenu nasledovne, cit.: „*Predmetné položky vykazujú hodnotu o viac ako 30 % nižšiu ako je hodnota položiek rozpočtovaných oprávnenou osobou v rozpočte stavebného diela, ktorý bol určený ako predpokladaná hodnota zákazky.*“ Z uvedeného je zrejmé, že kontrolovaný využil odporúčanie úradu vyjadrené v bode 95 rozhodnutia č. 4267-6000/2022 zo dňa 08. 03. 2022, kde úrad uviedol, cit.: „*(...) v budúcnosti by mal kontrolovaný v druhovo rovnakej veci pri adresovaní žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky túto žiadosť náležite odôvodniť, a to popísať myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k jej adresovaniu, doložiť prepočty, uviesť, oproti čomu považuje vybrané položky za mimoriadne nízke. Žiadosť o vysvetlenie ponuky mala byť koncipovaná jednoznačne a dostatočne podrobne tak, aby bol uchádzač na ňu schopný relevantne odpovedať a aby bolo možné spätne preskúmať súlad odpovede uchádzača s danou požiadavkou.*“ Úrad dodáva, že kontrolovaný v prvej žiadosti o vysvetlenie **podrobne popísal, akým spôsobom má navrhovateľ spracovať ekonomický rozbor jednotkovej ceny predmetných položiek prostredníctvom kalkulačného vzorca.** Kontrolovaný zároveň vo vzťahu ku konkrétnym položkám uviedol, prečo ich považuje za mimoriadne nízke, t. j. že položky uvedené v Prílohe č. 1 žiadosti o vysvetlenie (viď bod 61

tohto rozhodnutia) porovnal s predpokladanou hodnotou zákazky, pričom dospel z záveru, že uvedené položky sú o viac ako 30 % nižšie ako je predpokladaná hodnota zákazky. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné položky nevykazovali znaky mimoriadne nízkej ponuky, ktoré by spĺňali atribúty potrebné na uplatnenie § 53 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, kontrolovaný **za účelom odstránenia pochybností o reálnosti plnenia uplatnil žiadosť o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.**

79. Kontrolovaný v prvej žiadosti o vysvetlenie poukázal na Typový kalkulačný vzorec vyhlásený vyhláškou FMF č. 21/1990 Zb. zo dňa 03. 01. 1990 o kalkulácii, na základe ktorého sú Vlastné náklady výroby členené nasledovne, cit.:

„1. Priamy materiál

2. Priame mzdy

3. Náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení

4. Ostatné priame náklady

5. Poddodávky

6. Výrobná réžia

Technologická VR

Všeobecná VR

Vlastné náklady výkonu:

7. Správna réžia

Úplné vlastné náklady výkon

8. Zisk (strata) (...)“.

80. Na základe navrhovateľom namietanej skutočnosti, že v Slovenskej republike neexistuje žiaden všeobecne záväzný prepis definujúci štruktúru a položky kalkulačného vzorca a zároveň že kontrolovaný v súťažných podkladoch nestanovil vzor takéhoto kalkulačného vzorca úrad konštatuje, že kontrolovaný už v žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky zo dňa 11. 01. 2022, ktorou sa úrad zaoberal v konaní č. 4267-6000/2022 v bode 62, uviedol navrhovateľovi vzor Typového kalkulačného vzorca, prostredníctvom ktorého od navrhovateľa požadoval položky vysvetliť, cit.:

„H – náklady na priamy materiál

M – náklady na priame mzdy

S – náklady na prevádzku stavebných strojov a zariadení

O – ostatné priame náklady

RV – réžia výrobná

Priame spracovacie náklady (PSN) sú základňou pre výpočet rézie výrobnej (RV)

RS – réžia správna

Spracovacie náklady výroby (SNV) sú základňou pre výpočet rézie správnej (RS)

Z – zisk

Spracovacie náklady (SN) sú základňou pre výpočet zisku (Z)

DPH – daň z pridanej hodnoty

$$JC = H + M + S + O + RV + RS + Z$$

*Cena bez DPH je základňou pre výpočet DPH“*

81. Na základe uvedeného tak nemožno tvrdiť, že navrhovateľ nemal k dispozícii vzor kalkulačného vzorca, prostredníctvom ktorého by bol schopný poskytnúť kontrolovanému adekvátnu odpoveď na prvú žiadosť o vysvetlenie.
82. Úrad konštatuje, že navrhovateľ v rámci odpovede na prvú žiadosť o vysvetlenie aj napriek vyššie namietanej skutočnosti predložil v prílohe rozbor 37 položiek a cenovú ponuku spoločnosti XX a YY (viď bod 63 tohto rozhodnutia). Navrhovateľ v rámci odpovede na prvú žiadosť o vysvetlenie zároveň uviedol, cit.: „*V kontexte vyššie uvedeného, za účelom preukázania skutočnej výšky daných položiek uchádzač predkladá cenové ponuky od subdodávateľov s cenovým rozborom súvisiacich činností uchádzača ako zhotoviteľa k príslušnej položke.*“
83. Úrad uvádza, že kontrolovaný následne pristúpil k adresovaniu druhej žiadosti o vysvetlenie, obsahom ktorej bolo o. i. (viď bod 65 tohto rozhodnutia) získanie informácie, prečo navrhovateľ vo svojej ponuke nepredložil využitie subdodávateľa XX, ktorý mu bol podľa predložených dokladov známy ku dňu predkladania ponuky a výšku subdodávky. Kontrolovaný zároveň navrhovateľa požiadal o opätovné predloženie 34 kalkulačných listov, v ktorých navrhovateľ predložil výlučne kalkuláciu poddodávky (a to prostredníctvom spoločnosti XX). Navrhovateľ vo svojej námietke namieta nepreskúmateľnosť postupu viažuceho sa k obsahu druhej žiadosti o vysvetlenie vzhľadom na skutočnosť, že bol zo strany kontrolovaného konfrontovaný len s cenovou ponukou spoločnosti XX. Úrad na margo namietaného uvádza, že **je na voľnej úvahe kontrolovaného za súčasného rešpektovania právnej úpravy podľa § 53 ods. 1 a ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, aká časť ponuky navrhovateľa, resp. v tomto prípade skutočnosť, ktorá vystala z odpovede na prvú žiadosť o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky, uňho vyvoláva pochybnosti o reálnosti plnenia zákazky.** Je však na kontrolovanom, aby pri aplikácii žiadosti o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky podľa § 53 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní uviedol argumenty, pre ktoré považuje ponuku navrhovateľa, resp. jej časť za mimoriadne nízku, čo kontrolovaný v druhej žiadosti o vysvetlenie učinil, pričom jeho pochybnosti sa týkali vzťahu navrhovateľa k spoločnosti XX. Z uvedeného je zrejmé, že z odpovede na prvú žiadosť o vysvetlenie ponuky kontrolovaný neidentifikoval nejasnosti týkajúce sa spoločnosti YY, ktoré by považoval za nejasné a v prípade úspechu navrhovateľa vyvolávajúce pochybnosti o spôsobe a reálnosti plnenia zákazky.
84. Úrad za účelom zistenia nastavenia deklarovania subdodávateľov preskúmal súťažné podklady zverejnené kontrolovaným, pričom zistil, že kontrolovaný v časti A.1 „Pokyny pre uchádzačov/záujemcov“ v bode 16.7 súťažných podkladov od uchádzačov vyžadoval, aby cit.: „**v ponuke predložili v súlade s § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní** v platnom znení (exaktne vyjadrené v zákone o verejnom obstarávaní) **podiel zákazky, ktorý majú v úmysle zadať subdodávateľom, uvedie navrhovaných subdodávateľov a predmety subdodávok napr. vyhlásením, zoznamom a pod.** (vyžadované informácie o subdodávateľoch sú v texte prílohy č. 5 návrhu zmluvy) (...)“.

85. Úrad uvádza, že podľa § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu v súťažných podkladoch alebo v koncesnej dokumentácii vyžadovať, aby **uchádzač v ponuke uviedol** podiel zákazky, ktorý má v úmysle zadať subdodávateľom, **navrhovaných subdodávateľov** a predmety subdodávok, navrhovaný subdodávateľ spĺňať podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia a neexistovali u neho dôvody na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. a) až h) a ods. 7; oprávnenie dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu sa preukazuje vo vzťahu k tej časti predmetu zákazky alebo koncesie, ktorý má subdodávateľ plniť.
86. Úrad preskúmajúc ponuku navrhovateľa zistil, že navrhovateľ vo svojej ponuke predložil za účelom deklarovania subdodávateľov podľa § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní Prílohu č. 5 Zmluvy o dielo, v ktorej uviedol spoločnosť SS s podielom subdodávky 20%, pričom spoločnosť XX v predmetnej prílohe nefigurovala, na čo poukázal aj kontrolovaný v 1. bode druhej žiadosti o vysvetlenie (viď bod 65 tohto rozhodnutia). **Z uvedeného je zrejmé, že kontrolovaný identifikoval nezrovnalosť v podobe nedeklarovania spoločnosti XX ako subdodávateľa v rozpore s požiadavkou kontrolovaného uvedenou v súťažných podkladoch, v návrhu Zmluvy o dielo a ustanovením § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní na jednej strane a odpoveďou na prvú žiadosť o vysvetlenie na strane druhej, kde navrhovateľ predmetnú spoločnosť ako svojho subdodávateľa označuje.**
87. Ustanovenie § 2 ods. 5 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní definuje **subdodávateľa ako hospodársky subjekt, ktorý uzavrie alebo uzavrel s úspešným uchádzačom písomnú odplacnú zmluvu na plnenie určitej časti zákazky alebo koncesie.** Za subdodávateľa sa teda považuje len subjekt v priamom zmluvnom vzťahu s úspešným uchádzačom. Úrad v tejto súvislosti poukazuje aj na metodické usmernenie úradu č. 6975-5000/2019 zo dňa 23. 04. 2019, kde je uvedené, cit.: *„Za subdodávateľa je považovaný ten, kto sa priamo podieľa na plnení predmetu zákazky, t. j. subjekt plní časť záväzku uchádzača, a to na základe zmluvy s uchádzačom. Medzi uchádzačom a jeho subdodávateľom by mala vždy a za každých okolností existovať zmluva, na základe ktorej bude mať jednak subdodávateľ vedomosť o tom, že dodáva určité plnenie za účelom realizácie konkrétnej zákazky vo verejnom obstarávaní, a jednak samotný uchádzač bude mať túto vedomosť, a teda z nej preukázateľne vyplývajúcu povinnosť zápisu tohto subdodávateľa do registra partnerov verejného sektora.“*
88. Navrhovateľ v 1. bode odpovede na druhú žiadosť o vysvetlenie vo vzťahu k právnemu vzťahu navrhovateľa a spoločnosti XX uviedol, cit.: *„Uchádzač disponoval v čase prípravy ponuky cenovou ponukou spoločnosti XX avšak v čase prípravy ponuky nedošlo k uzavretiu subdodávateľskej zmluvy s predmetnou spoločnosťou a preto nebolo možné predmetnú spoločnosť uviesť v rámci uvedenia známych subdodávateľov.“* Z uvedeného je zrejmé, že **navrhovateľ so spoločnosťou XX v čase prípravy ponuky neuzavrel písomnú subdodávateľskú zmluvu** (resp. inú formu zmluvy ako zmluvu o budúcej zmluve, zmluvu o spolupráci, z obsahu ktorých vyplýva, že v prípade úspechu bude uvedené plnenie realizované vo forme subdodávky).
89. Navrhovateľ aj napriek tomu spoločnosť XX ako svojho subdodávateľa označuje jednak v odpovedi na prvú žiadosť o vysvetlenie (viď bod 62 tohto rozhodnutia) a jednak v námietkach (viď napr. bod 16, 19 a 20 tohto rozhodnutia).

90. Úrad uvádza, že v prípade, ak navrhovateľ plánoval využiť spoločnosť XX ako svojho subdodávateľa, mal postupovať na základe súťažných podkladov a ustanovenia § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní uvedených v bode 84 a 85 tohto rozhodnutia.
91. Úrad zároveň poukazuje na bod 10.7 návrhu Zmluvy o dielo (viď bod 55 tohto rozhodnutia), ktorý upravuje podmienky výmeny (zmeny) subdodávateľa. Jedine uvedený bod návrhu Zmluvy o dielo by navrhovateľovi ponúkal možnosť využívať spoločnosť XX ako subdodávateľa bez toho, aby bola táto spoločnosť zapísaná v zozname subdodávateľov, ktorý tvorí Prílohu č. 5 návrhu Zmluvy o dielo, a ktorého predloženie kontrolovaný od uchádzačov vyžadoval už v ich ponukách. Uvedené by však bolo možné aplikovať výlučne v prípade, ak by potreba výmeny subdodávateľov bola *objektívna*, t. j. nastala by nezávisle od vôle navrhovateľa. V tom prípade by však musel navrhovateľ spoločnosť XX zameniť za jedinú spoločnosť, ktorej subdodávky deklaroval vo svojej ponuke, a tou je spoločnosť SS. Vyššie uvádzané skutočnosti by boli teda aplikovateľné za predpokladu, že by mal navrhovateľ v úmysle spoločnosť XX využívať na plnenie zákazky ako subdodávateľa.
92. Navrhovateľ zároveň v súvislosti so spoločnosťou XX uvádza aj protichodné tvrdenie, a to v rámci odpovede na 1. bod druhej žiadosti o vysvetlenie, kde uviedol, že cenová ponuka spoločnosti XX slúžila na účely vysvetlenia cenotvorby a preukázania hospodárnosti ponuky navrhovateľa.
93. Úradom zistená skutočnosť, že navrhovateľ prostredníctvom spoločnosti XX, ktorú vo svojej ponuke neoznačil za subdodávateľa (hoci tak podľa súťažných podkladov mal urobiť (viď bod 54 tohto rozhodnutia)) a zároveň skutočnosť, že v odpovedi na druhú žiadosť o vysvetlenie deklaroval, že v čase prípravy ponuky nedošlo k uzavretiu subdodávateľskej zmluvy s predmetnou spoločnosťou (hoci navrhovateľ sám označuje túto spoločnosť vo viacerých dokumentoch za subdodávateľa – viď bod 89 tohto rozhodnutia), odôvodňuje kontrolovaným identifikované mimoriadne nízke položky vo svojej ponuke. Ako úrad uviedol v sumári rozborov položiek, ktoré navrhovateľ v rámci odpovede na prvú žiadosť o vysvetlenie predložil (viď bod 63 tohto rozhodnutia), navrhovateľ na 34 z 37 položiek predložil od spoločnosti XX cenové ponuky.
94. Úrad uvádza, že **v prípade, ak navrhovateľ a spoločnosť XX medzi sebou neuzavreli zmluvný vzťah za účelom plnenia predmetu zákazky, nie je cenová ponuka spoločnosti XX na identifikované mimoriadne nízke položky za účelom vysvetlenia relevantná, inak povedané, navrhovateľ nemôže odôvodňovať mimoriadne nízku cenu ponuky subdodávateľom, ktorý je nezakotrovaný.** Odôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky má v kontrolovanom rozptýliť pochybnosti o riadnom a včasnom plnení zo strany navrhovateľa a prípadných, v ponuke uvedených, subdodávateľov, resp. vysvetliť nejasnosti týkajúce sa cenotvorby identifikované v ponuke navrhovateľa.
95. Úrad konštatuje, že kontrolovaný ohľadom spoločnosti XX z hľadiska identifikovaných mimoriadne nízkyh položiek zistil, že:
- 34 položiek bude plnených formou poddodávok;
  - k predmetným položkám navrhovateľ odkazuje na cenovú ponuku spoločnosti XX;

- cenová ponuka spoločnosti XX podľa navrhovateľa slúžila na vysvetlenie cenotvorby navrhovateľa a preukázanie hospodárnosti jeho ponuky;
- spoločnosť XX nebola navrhovateľom v jeho ponuke určená ako subdodávateľ, avšak navrhovateľ ju v prvej žiadosti o vysvetlenie a v námietkach ako svojho subdodávateľa označuje.

96. Úrad konštatuje, že kontrolovaný v Oznámení o vylúčení navrhovateľa poukázal na obe žiadosti o vysvetlenie a odpovede na ne, pričom aj na základe vyššie uvedených zistení v závere odôvodnenia Oznámenia o vylúčení navrhovateľa uviedol, cit.: „(...) *uchádzačom predložené vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky žiadnym spôsobom – dostatočne neodôvodňujú nízku úroveň cien alebo nákladov predložených v ponuke.*“ Úrad konštatuje, že kontrolovaný pred tým, než pristúpil k vylúčeniu navrhovateľa náležite zistil skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho rozhodnutie, a to tak, že navrhovateľovi adresoval najprv jednu žiadosť o vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky, z odpovede na ktorú následne vyplynula potreba opakovaného využitia inštitútu vysvetlenia ponuky, pričom 1. a 2. bod druhej žiadosti o vysvetlenie sa týkal preukazovania mimoriadne nízkej ceny prostredníctvom spoločnosti XX. Kontrolovaný však z odpovede navrhovateľa na druhú žiadosť o vysvetlenie dospel k zisteniu, že navrhovateľ argumentuje cenovou ponukou spoločnosti XX aj napriek tomu, že sa nejedná o jeho subdodávateľa, čím navrhovateľ potvrdil nezrovnalosti a nejasnosti kontrolovaného týkajúce sa postavenia spoločnosti XX (a to, že ide o nezazmluvneného subdodávateľa, ktorého cenová ponuka má slúžiť na preukazovanie mimoriadne nízkej ponuky navrhovateľa) a naplnil tak dôvod vylúčenia podľa ustanovenia § 53 ods. 5 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní. Pod ustanovenie § 53 ods. 5 písm. d) možno subsumovať napríklad situáciu, v ktorej uchádzač nezodpovie otázky položené verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom alebo ich **nezodpovie spôsobom, ktorým by došlo k odstráneniu nezrovnalostí či nejasností jeho ponuky.**<sup>7</sup> Navrhovateľ ani v rámci odpovede na druhú žiadosť o vysvetlenie neodstránil nezrovnalosti či nejasnosti svojej ponuky, a preto došlo súčasne k naplneniu vylučovacieho dôvodu podľa § 53 ods. 5 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní. Z uvedeného je súčasne zrejmé, že navrhovateľ naplniac dikciu ustanovenia § 53 ods. 5 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní svojim vysvetlením dostatočne neodôvodnil nízku úroveň cien, ktoré boli podkladom pre adresovanie prvej žiadosti o vysvetlenie, a to z dôvodu, že ich preukazoval spoločnosťou, s ktorou za účelom plnenia predmetnej zákazky nie je v obchodnoprávnom vzťahu.

97. Úrad konštatuje, že navrhovateľ zároveň okrem ignorovania cenovej ponuky spoločnosti YY namietal aj nevysporiadanie sa kontrolovaného s odpoveďou na 3. bod druhej žiadosti o vysvetlenie a s cenovou kalkuláciou položiek č. 15 a 32. Vzhľadom na skutočnosť, že po preskúmaní postupu kontrolovaného smerujúceho k vylúčeniu navrhovateľa, úrad identifikoval dôvody vylúčenia navrhovateľa podľa § 53 ods. 5 písm. d) a písm. f) zákona o verejnom obstarávaní ako odôvodnené a súladné so zákonom o verejnom obstarávaní, je odôvodnenosť ďalších skutočností, ktoré boli podkladom pre vylúčenie navrhovateľa irelevantná. Úrad konštatuje, že navrhovateľ v odpovediach na žiadosti o vysvetlenie preukazoval svoju mimoriadne nízku ponuku cenovými ponukami od spoločnosti XX, a to aj napriek skutočnosti,

<sup>7</sup> Pozri: AZUD, J. – PLAVÁKOVÁ, L. – BARTOŠ, P. Zákon o verejnom obstarávaní. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2019, s. 832

že predmetnú spoločnosť vo svojej ponuke neoznačil ako subdodávateľa v rozpore s požiadavkami kontrolovaného uvedenými v súťažných podkladoch, t. j. kontrolovaný správne vyhodnotil, že uvedený spôsob vysvetlenia mimoriadne nízkej ponuky a dôkazy predložené navrhovateľom spočívajúce vo využití kapacít nezakontrahovaného subdodávateľa neodôvodňujú navrhovateľom predkladanú úroveň cien. Vzhľadom na túto skutočnosť, ktorá bola podkladom vylúčenia navrhovateľa by ani prípadné ďalšie okolnosti – či už odôvodnené alebo nie – nezmenili stav, ktorý zákonné vylúčenie navrhovateľa nastolilo, t. j. zákonné vylúčenie navrhovateľa na základe jednej skutočnosti bráni jeho prípadnému zaradeniu do verejného obstarávania, ak by sa aj ďalšie navrhovateľom namietané skutočnosti preukázali ako dôvodné.

98. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje úrad námietky navrhovateľa za **neopodstatnené**.

99. Podľa § 175 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, ak úrad v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok nezistí porušenie tohto zákona, na ktoré poukazuje navrhovateľ v podaných námietkach a ktoré by mohlo ovplyvniť výsledok verejného obstarávania a úrad nepostupoval podľa odseku 2, **námietky zamietne**.

### **Kaucia**

100. Podľa § 172 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní kaucia vo výške podľa odsekov 2 až 4 je príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu, ktorým boli námietky v celom rozsahu zamietnuté, alebo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania podľa § 174 ods. 1 písm. q). Kaucia sa vo výške 50 % z výšky kaucie podľa odsekov 2 až 4 stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania podľa § 174 ods. 1 písm. d). Úrad vráti navrhovateľovi kauciu alebo jej časť, ktorá sa nestala príjmom štátneho rozpočtu, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

101. V súlade s predmetným ustanovením a výrokom tohto rozhodnutia sa kaucia zložená navrhovateľom na účet úradu v celej uhradenej sume stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

102. Na základe uvedeného bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

### **Poučenie**

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného na základe námietok podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podať odvolanie podľa § 187i tohto zákona. Odvolanie musí byť doručené Rade úradu pre verejné obstarávanie, Ružová dolina č. 10, 821 09 Bratislava, do 10 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov a po nadobudnutí právoplatnosti. Podľa § 187i ods. 19 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o

zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodnutie, proti ktorému možno podľa § 187i ods. 1 podať odvolanie, je právoplatné márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania alebo dňom doručenia rozhodnutia rady podľa § 187i ods. 13 alebo 16 účastníkom konania a vykonateľné uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je v odseku 2 tohto ustanovenia ustanovené inak. Podľa § 187i ods. 20 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ak sa osoby podľa § 187i ods. 1 vzdajú práva podať odvolanie alebo vezmú podané odvolanie späť, toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť dňom doručenia vzdania sa alebo späťvzatia odvolania úradu.

*(elektronický podpis)*

riaditeľ odboru dohľadu

Rozhodnutie sa doručí:

1. **XY** – navrhovateľ
2. **Obec Radôstka**, Radôstka č. 51, 023 04 Stará Bystrica, IČO: 00 314 226 – kontrolovaný
3. **eBIZ Corp s.r.o.**, Lehotského 1, 811 06 Bratislava, IČO: 35 758 643 – splnomocnenec kontrolovaného